

Het Koloniaal Weekblad

Orgaan der Vereeniging

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang.”

Opgericht door Kolonel G. E. V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

Abonnementenprijs per jaar:

Vrij aan huis of franco per post binnenland, bij vooruitbetaling. f 2.50
 Voor Oost-Indië en het Buitenland „ 4.—
 Afzonderlijke nummers „ 0.05

Prijs der Advertentiën:

Per vakje f 2.—
 Bij contract reductie.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN moeten worden geadresseerd „aan de Redactie-Commissie”, en gezonden aan de Presidente: 7a HEERENGRACHT, DEN HAAG.
 Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich tot den Heer W. VAN DER ZIJL, 51 Verhulststraat. □
 Voor Advertentiën tot de Drukkerij „LUCTOR ET EMERGO”, AMALIA VAN SOLMSSTRAAT, Telefoon 4424, beiden DEN HAAG.

Inhoud van dit nummer.

Perskroniek. — Een belangrijke voordracht. — Uit de O.-I. Mail. — West-Indië. — Wat de Inlander zegt. — Wat de Chinees vertelt. — Van Vreemde Koloniën. — Ingezonden. — Oost- en West-Indisch Literatuur-Overzicht. — Leestafels. — Mededeelingen. — Passagierslijst.

De Vereeniging „Oost en West” telt o.m.:

Een Informatie-Bureau van het Hoofdbestuur,
 (Secretaris J. L. van Genneep),

dagelijks — Zon- en feestdagen uitgezonderd — van 10—12 en 2—4 u., ten kantore Heulstraat 17, 1ste verdieping.

Doel: Aan hen, die zich voor staats- en particuliere betrekkingen wenschen te bekwamen, daartoe den weg te wijzen en tevens aan Indische ondernemingen, maatschappijen en genootschappen de gelegenheid te bieden zich voor het verkrijgen van werkkrachten aan te melden.

Een Studie-Commissie van het Hoofdbestuur.

Doel: Uitoefenen van toezicht op de opvoeding en de studie der in Nederland vertoevende jongelieden, afkomstig uit de Nederlandsche Koloniën, hun hulp en bijstand te verleenen en hun verblijf in Nederland zoo aangenaam en vruchtbaar mogelijk te maken.

Secretaris E. van Assen, dagelijks — Zon- en feestdagen uitgezonderd — van 9-12 uur te spreken ten Kantore Heulstraat 17, 2e verdieping.

Een Informatiebureau van de Afdeeling 's-Gravenhage.

Doel: Het geven van inlichtingen omtrent opvoeding, onderwijs, huisvesting, inrichting, enz.

Bureau Laan van Meerdervoort 195, van 10—12 en 2—4 uur.

Secretaris de heer G. C. A. de Witt, wonende Reinkenstraat 6, tot wien men zich ook kan wenden om hulp voor werkzoekenden.

PERSKRONIEK.

INHOUD: v. L. in *Het Vaderland* over een dreigende boycott van Javasuiker door Japan. Th. P. in *De Controleur* over den treurigen toestand v. Suriname. — *De Agence d'Extreme-Orient* over de Chineezen-quaestie op Japan.

In het *Vaderland* vestigt v. L. de aandacht op een aangelegenheid, welke voor onze koloniën van groot belang kan worden, n.l. op een dreigende boycott van Java-suiker door Japan. Reeds werden door eenige suikerhandelaren in Osaka en Kobe stappen in die richting gedaan.

De schrijver in het *Vaderland* deelt omtrent den tegenwoordigen toestand van de suikerindustrie in Japan het volgende mede:

„Aangemoedigd door groote bescherming overtreft de opbrengst van de Formosaansche landbouw-nijverheid verre de behoefte in Japan; daarom moeten vreemde suikers van Java, de Philippijnen en andere landen worden geweerd, opdat de vraag naar Formosa-suiker grooter worde, en iedere firma die zich wel schuldig maakt aan het mis-drijf om suiker uit die landen in te voeren zal door anderen worden geboycot.

Hier worden groote Ned.-Indische en derhalve Nederlandsche belangen bedreigd; voor de Indische

suiker-industrie zou het sluiten van de Japansche markt een groote slag zijn.

Doch niet alleen voor de Indische; deze zal voor haar suiker een andere plaatsing moeten zoeken en wellicht den strijd weder aanbinden met den Nederlandschen beetwortel.

Men schatte de hoeveelheid naar Japan uitgevoerde Java-suiker niet gering: in het tijdperk 1 Mei tot 30 April bedroeg zij:

in 1907/8	205.907 ton.
in 1908/9	108.893 ton.
in 1909/10	95.403 ton.

Zooals men uit deze cijfers ziet, heeft de bescherming van Formosa reeds een belangrijk nadeeligen invloed uitgeoefend op den export van Java-suiker naar Japan.

Aller belang, ook dat der Nederlandsche beetwortelfabrikanten, is er dus bij betrokken; aller belang eischt, dat met alle kracht zulk een boycott worde tegengehouden.

Met genoegen werd vernomen, dat onze gezant te Tokio daartegen een protest wenscht in te dienen; ook bij de Duitse regeering wordt aangedrongen zulk een protest door haren vertegenwoordiger aan de Japansche regeering te overhandigen.

Onder deze omstandigheden zou het overweging verdienen, dat de Nederlandsche suikerfabrikanten en de vertegenwoordigers hier te lande van de Indische suikerfabrieken, de handen ineen sloegen, teneinde bij de regeering aan te dringen, spoedig en beslist op te treden, om dergelijke ongehoorde, niet te verdedigen dwangmaatregelen te voorkomen, en ook bij de suikerconventie toetredende Staten er toe te bewegen, hetzelfde te doen, want ook hun belang brengt mee, dat de rietsuiker uit Indië niet weer in mededinging treedt met de beetwortelsuiker in Europa.

Naar aanleiding van het a.s. aftreden van den gouverneur van Suriname, Mr. Fock, en den treurigen toestand, waarin Suriname thans verkeert, schrijft Th. P. in de *Controleur*:

Het is steeds met een onverdeeld geloof, dat wij pligen te spreken van den ondernemingsgeest der Nederlanders in het buitenland en hun koloniale goede eigenschappen. Het schijnt nu tijd, dat de regeering ook van haar zijde eens rekening houde met het bestaan van deze nationale kwaliteiten, tegenover een bezit, dat zeer dringend, dat handenwringend zelfs om menschen van goeden wil en daadkracht vraagt. Er is daartoe van regeeringszijde slechts een offer noodig: dat men in Den Haag den post van gouverneur van West-Indië schrappende van de lijst der bronnen van winst, die te bereiken zijn langs den weg der politiek en der protectie.

Nu de heer Fock terugkeert, beschikke men, in afwijking van een traditie, die de kolonie zoo zwaar straffe, niet meer slechts over den titel van excellentie, en het daaraan verbonden salaris, met de bekende beminnelijkheid der koninklijke besluiten, die als een beleefd geopende deur zijn, waardoor men tot een zorgeloze wandeling wordt genood, — doch drage het zwaar karwei van de behartiging der West-Indische belangen op aan zulk een man, wiens karakter en bekwaamheid goed werk waarborgt en die het, als bekwaam arbeider, wel velen kan, dat men hem op de vingers kijkt.

Men wacht daar in Suriname niet op een nieuw ambtscostuum, doch op een werkpakje met een bekwam, arbeidzaam mensch erin.

Uit den jongsten Atjeh-brief van den bekenden Atjeh-correspondent der *Nieuwe Courant*:

„Het spreekt vanzelf, dat zoolang er nog menschen in het Atjehsche gouvernement leven die zich geroepen achten het verzet gaande te houden; of — en van zulken zijn er nog altijd te veel! — die daarbij persoonlijk belang hebben, er naar een nieuw palladium wordt gezocht, nu de legendarische Tiróheiligheid voor goed is verdwenen. Reeds lang hadden de verzetsbazen in de gaten, dat het heelemaal mis begon te loopen. O. a. toen op 31 Mei van het vorige jaar in het Bireuënsche de leider van het verzet in Pasangan, habib Achmat, was gesneuveld. Na zeer ernstige pourparlers is eenige maanden later habib Areubi met wijlen Achmat's profetenmantel omhangen. Doch deze keuze schijnt tot dusver geen gelukkige. 't Is Areubi althans nog niet gelukt het verzetsvuurtje weer te doen opflikkeren.

Integendeel, de zeer enkele heden, die nog blijven mokken, zien zich hoe langer zoo meer van allen verlaten. Het lijkt haast anecdotisch, zoo'n rage als er onder de rimboemenschen moet zijn om zich bij de, tot voor kort nog zoo gehate, ketumpen te melden. Zekere hadji Abdul Djalil vooral heeft zich in de laatste maanden veel moeite gegeven om zijn djahatte bangsa's tot inkeer te brengen. Tot in de diepste schuilhoeken der rimboe zocht hij ze op. En dat zoo iets mogelijk is, zonder te veel kans te loopen er zijn hachje bij in te schieten, toont reeds genoeg, hoe er neiging is, om naar voorstellen tot terugkeer althans te luisteren.

't Is reeds eenigen tijd geleden, dat een patrouille in de bovenstreken van Poudada den bestuursgezinden hadji ontmoette, terwijl hij bezig was, zijn overredingstalent te beproeven op pang Taib en een 10 tal kawans. Heel goedmoedelijk werd de onderofficier die de patrouille commandeerde, de ladang binnengeleid en hij mocht er zelfs een *compagnon* een woordje meepraten. Het draaide er spoedig op uit, dat Taib en Abdul Djalil als goede kameraden met den sergeant overeenkwamen, alles wat vervoerbaar was bijeen te pakken, waartoe de *marechausses* zelfs een handje meehielpen. Vrienden en vijanden kwamen binnen een halven dag belast en beladen tegenlijk de bivakspoorst binnen.

Dit voorbeeld heeft weer vele andere „onverzoenlijken” tot navolging geprikkeld.

De officieuse *Agence d'Extreme Orient* seint uit Peking d.d. 18 Januari:

„De Chineezen in Ned.-O.-Indië hebben den min. van Handel om bescherming en bijstand verzocht, hoofdzakelijk tegen de dwang-naturalisatie der Nederlanders. Zij willen Chineseche consuls, Chineseche scholen en een Chineseche bank hebben.

De minister van Handel heeft geantwoord, dat hij zich met de quaestie van een Chineseche bank, de minister van Onderwijs zich met de scholenquaestie en de minister van Buitenlandsche Zaken zich met het consulaire vraagstuk zal bezighouden. Laatstgenoemde zal met de regeering in Nederland de dwangnaturalisatie en de uitzonderingsmaatregelen ten opzichte van de Chineezen behandelen.

Een bewijs hoezeer de Chineezen gesteld zijn op het behoud van hun nationaliteit, is het feit, dat de emigranten afgevaardigden voor het toekomstige parlement willen kiezen. Het spreekt vanzelf, dat de regeering dezen wensch niet kan inwilligen.

Een belangrijke voordracht.

In een „buitengewone bijeenkomst“ op Donderdag 19 Januari j.l. der Vereeniging van Ambtenaren bij het B. B. in Ned.-Indië, hield de heer Kl. de Vries Szn. uit Amsterdam een zeer boeiende, leerrijke voordracht over het ook met betrekking tot Ned.-Indië zeer belangwekkende onderwerp: **De eischen van het kinderleven en het doel van het lager onderwijs.**

Bij de opening der vergadering deelde de voorzitter, de heer R. C. Bakhuizen v. d. Brink, mede, dat de heer De Vries uitgenoodigd was zijne denkbeelden in dezen kring te ontwikkelen, naar aanleiding eener uiteenzetting daarvan dezen zomer door hem gegeven bij gelegenheid eener samenkomst in Boeatuan, waar in verband met de opheffing der Inlandsche nijverheid en huisvlit, het Inlandsch onderwijs een punt van bespreking uitmaakte.

Hoewel ook introductie van dames en belangstellenden ter vergadering der heeren bestuursambtenaren was toegelaten, waren niet velen opgekomen.

De afwezigen hadden in dit geval stellig ongelijk; zij hebben veel gemist; doch kunnen die schade nog inhalen door het lezen van het verslag, dat van de voordracht zal worden uitgegeven. Ook wij hopen dan nader op het onderwerp terug te komen.

Uit de O.-I. Mail.

Opheffing van de afd. B. van het Gymnasium Willem III.

Omtrent de reeds zoo lange jaren hangende kwestie betreffende het al dan niet doen voortbestaan van de afdeling B. van het gymnasium Willem III, is, naar De Javabode uit vertrouwde bron vernemen, door de regeering in beginsel eene beslissing genomen, strekkende tot opheffing van die gelegenheid tot opleiding voor den Indischen administratieven dienst. Aan deze beslissing moet niet vreemd zijn het steeds verminderend bezoek van die inrichting en de weinig gunstige resultaten van het gegeven onderricht, waardoor de kosten voor het gouvernement buiten alle verhouding staan tot het met de school gesticht nut.

Het plan bestaat, om, na die opheffing, jaarlijks een zeker aantal, daarvoor in aanmerking komende Indische jongelieden van gouvernementswege in de gelegenheid te stellen zich in Nederland voor den staatsdienst te doen opleiden.

Opening van het Zeemanshuis. — Zaterdagavond 17 Dec. had te Batavia de plechtige opening van het Zeemanshuis plaats, dat door de vereeniging „Michiel Adriaensz. de Ruyter“ is ingericht.

Het voormalige hotel „Molenvliet“ is daartoe geheel gerestaureerd. Er is logeergelegenheid voor 48 matrozen en onderofficieren. Een leeszaal is er ingericht en ook een biljartzaal.

Kandanghauer. — Er zijn reeds door verschillende personen aanvragen ingediend ter verkrijging in erfpacht van gronden, deel uitmakende van het door het gouvernement teruggekochte particuliere land Kandanghauer in de residentie Cheribon. Al die verzoeken echter zijn of worden door de Regeering afgewezen. Het plan bestaat om de daarvoor in aanmerking komende gedeelten van het land in het openbaar in erfpacht aan te bieden en te gunnen aan dengene, die daarvoor, behalve een vasten canon, de hoogste koopsom biedt. Eene regeling om de aanbidding van grond op die wijze mogelijk te maken, moet thans in behandeling zijn.

De Jaarmarkt-tentoonstelling te Soerabaja. — De commissie voor de jaarmarkt-tentoonstelling — zoo schrijft de correspondent van het Bat. N. blad — is aan het vergaderen geweest voor de vaststelling van het programma der in 1911 te houden jaarmarkt; men kwam echter niet gereed. Naar genoemd blad vernam, zou de heer De Kruijff het voorstel hebben gedaan, de jaarmarkt minstens zes weken te doen duren en voor Europeesche industrie open te stellen, in welk geval hij wist, dat verscheidene buitenlandsche industriëlen zouden willen exposeeren. Men is het daarover nog niet eens geworden, weshalve een tweede vergadering zal worden gehouden.

Marschen. — Ingevolge de nieuwe orders van den legercommandant, zoo schrijft het Soer. Nbl., waarbij gelast wordt, den troep te oefenen in het maken van zware marschen, is het 13e bataljon op een morgen om half zeven met bepakt ransel uitgegerukt over Tjantian naar de kust en toen Zuid-

waarts tot Bagong, om over Goebeng naar huis terug te keeren. Die marsch duurde vier uur; de weg werd gepakt en gezakt zonder rust afgelegd.

Alleen werd gelegenheid gegeven de veldflesschen bij een hydrant te vullen, en liet men nu en dan den troep opsluiten.

Het resultaat was nogal bevredigend; er bleven maar drie Europeanen en plm. twintig Inlanders achter. Die vonden het terlaloe brat: Itoe keizer Napoleon gila betoel, beweerden ze.

Kapitein Dinger leidde als waarn. korpscommandant de oefening.

Bestuursvestiging onder de Apo-Kajans. — De kapitein van den generalen staf, P. van Genderen Stort, wordt naar Oost-Borneo gezonden, teneinde daar te worden belast met de leiding der troepenbeweging in het gebied der Apo-Kajan's.

De opheffing van het wijkenselsel.

De gevolgen der gedeeltelijke opheffing van 't wijkenselsel beginnen zich te doen gevoelen.

Naar de Bataviasche bladen vermelden, is een der grootere huizen op het Koningsplein, bewoond door een bekend geneesheer, voor 60.000 gulden verkocht aan een Chinees, die daarin wil gaan wonen.

Nieuw Nieuw-Guinea.

In 'n aankondiging van 'n nieuw verschenen werk The new New-Guinea, door Miss Beatrice Grimshaw, lezen wij, dat sedert 1906, toen Britsch N.-Guinea aan het Australisch Gemeenebest werd overgedaan en het den naam „Territory of Papua“ kreeg, dat land van een woeste onherbergzame strek in een behoorlijke, vruchtbare kolonie is omgetooverd.

Volgens de schrijfster is het nieuwe Nieuw-Guinea een waar paradijs, waar koffie en rubber groeien op land, dat voor niemendal te krijgen is. De schrijfster had op hare tochten door het land geheel alleen gereisd.

Wanneer zal men dit alles van Hollandsch N.-Guinea kunnen zeggen? vraagt De Javabode.

Zeeroof in Straat Madoera.

In het Bat. N. blad lezen wij: De zeeroovers lachen ons hartelijk uit over de plaats gehad hebbende arrestaties, en de hoop van hen, die nu eindelijk eens aan den zeeroof den kop zagen ingedrukt, is ijdel gebleken.

Ongetwijfeld heeft de politie de piraten te pakken; sinds zij gearresteerd zijn, kwam geen geval van zeeroof voor. Maar... de getuigen bedanken er voor te zeggen wat ze weten. Bij de plaats gehad hebbende confrontatie tusschen de zeeroovers en de bemanning der beroofde prauwen weigerden die getuigen unaniem de schuldigen te herkennen, hoewel men op hun verschrikte gezichten duidelijk kon lezen, dat de roovers hun bekend waren. Het is de bekende angst van den Inlander voor wraakneming en vooral de ervaring, dat, niettegenstaande tal van bezwarende getuigenissen nog dikwijls vrijspraak volgt op grond van motieven, welke den Inlander onbegrijpelijk voorkomen. Ergo dankt hij er hartelijk voor, zijn leven in de waagschaal te stellen. Er zal dus niets anders opzitten, dan de gearresteerden maar weer op vrije voeten te stellen, waardoor de vrees voor die heeren nog wat duurzamer zal worden gevestigd.

Alleen hadji Tajib, de opkoper der gestolen goederen, en Pa Wi — de Inlander, die de barang had aangebracht — zijn het kind van de rekening.

Dit resultaat zal zeker niet strekken om er bij die roovers wat meer ontzag in te brengen. Aldus merkt het blad op.

WEST-INDIË.

SURINAME.

Zooals te verwachten was, heeft het telegrafisch bericht van den Minister van Koloniën aan den Gouverneur, betreffende de liquidatie van de bacocultuur — welk bericht, wegens een defect aan den kabel, vijf dagen vertraging had, waardoor de spanning in Suriname nog toenam — heel wat beroering gebracht. — In een, denzelfden avond gehouden vergadering van de Koloniale Staten zeide de voorzitter, dat ongetwijfeld de gansche vergadering met hem de gevallen beslissing ten zeerste betreunde als een groote ramp voor de kolonie. Hij meende daarom, dat het de plicht was der Koloniale Staten, om opnieuw de aandacht van Regeering en Vertegenwoordiging voor deze aangelegenheid te vragen.

GEBROEDERS DOMHOFF.

HOFKLEEDERMAKERS v. Z.K.H. DEN PRINS DER NEDERL.

Parkstr. 8, DEN HAAG, Tel. 3092

Gala-Costuums. — Uniformen. — Rij- en

:: Automobiël-Kleding. — Pelterijen. ::

Dames Wandel-, Rij- en Automobiëlkleeding.

NAAMLooZE VENNOOTSCHAP

Maatschappij tot Exploitatie van Onroerende Goederen „MOOI NEDERLAND“,

gevestigd te 's-Gravenhage, Koningin Emmakade 107,

exploiteert uitsluitend fraai en gezond gelegen terreinen in Nederland, o.a. het Villa-Park „Berg en Dal“ (Sterrenberg en Keteldal). Gemeente UBERGEN.

Gelegen aan de beide groote wegen Nijmegen—Kleef, 80 Meter boven 't water, zuivere zandbodem, fraai en afwisselend houtgewas, schoone vergezichten, geregelde tramverbindingen, ruime en gemakkelijke verkeerswegen. *Ontworpen Electriche Bergtram door het geheele terrein.*

Terreinen van alle afmetingen te bevragen aan het Kantoor der Vennootschap en bij den Heer A. CREMERS te Berg en Dal (bij Nijmegen).

== **N. BLOM,** ==
NIEUWE HEERENGRACHT 9.
AMSTERDAM, - TELEFOON 8320.
BEËEDIGD EXPERT IN JUWEELEN,
== GOUD- en ZILVERWERKEN. ==

Grand Hotel Café-Restaurant „VICTORIA“,
 SPUISTRAAT 16, DEN HAAG - TEL. 3768.

GUNSTIG GELEGEN IN HET MIDDEN DER STAD.
 LIFT — ELECTRISCH LICHT — CENTRALE VERWARMING.
 80 KAMERS EN SALONS.
 PLATS DU JOUR 50 Ct. — DINERS VAN 1.50 EN HOOGER.

Meest bezochte Café en Restaurant van Den Haag.

J. DEN HARTOG,
 gedurende 15 jaar Gérant van Rest. RICHE.

TOKO-BAHROE, Interc. Tel. 4796.

VAN KINSBERGENSTRAAT 126, DEN HAAG.

SPECIAL INGERICHT VOOR:

Indische ingrediënten en Conserven voor
 de rijsttafel.

DIRECTE AANVOER UIT NEDERLANDSCH-INDIË.
W. BARNAS & DIEMERS, - Importeurs.

Verschenen de DERDE DRUK van:

**De Africhting van den Politiehond,
 den Ambulance- en Oorlogshond.**

EENE BEKNOPTTE HANDLEIDING

DOOR

M. KESSLER.

Bekroond met den Eersten Prijs op de XXVe Internationale Honden-Tentoonstelling van „CYNOPHILIA“, - gehouden van 22-24 April 1910 te AMSTERDAM.

1e Druk December 1908
 Prijs geb. f1.25 2e Druk Februari 1909 Prijs geb. f1.25
 3e Druk April 1910

UITGAVE DER N. V. ELECTRISCHE
 DRUKKERIJ „LUCTOR ET EMERGO“
 DEN HAAG :: TEL. INTERC. 4424.

Gereserveerd voor: **A. DRIESSEN's CACAO- en CHOCOLADE-FABRIEKEN.**

Men kwam tot het besluit een telegram aan Hare Majesteit de Koningin te zenden, waarin het verzoek werd gedaan den Gouverneur te ontbieden om door het Opperbestuur te worden gehoord, of, bij bezwaar daartegen, den Gouverneur op te dragen een commissie van bevoegde personen naar Nederland te zenden ter verdediging van de belangen der Kolonie bij het Opperbestuur.

Omtrent de uit Nederland te zenden Commissie merkte de heer Smith het volgende op: „Met alle respect voor de wellicht zeer knappe mannen, die deel zullen uitmaken van de te zenden Commissie, mag worden betwijfeld, of die Commissie door een vluchtig bezoek beter inzicht zal verkrijgen in den toestand en de middelen tot verbetering daarvan, dan zij, die hier alles medegemaakt hebben, dan de Gouverneur bijvoorbeeld, die nu 2½ jaar de zaken van nabij kent en geacht mag worden volkomen op de hoogte te zijn.” (De West van 30 Dec. 1910.)

In een interview stelde de redakteur van De West aan den vertegenwoordiger der United Fruit Company de volgende vragen:

1. Zou er eventueel kans bestaan, dat de Fruit Company onder oogstverband voorschotten verstrekt aan de planters, om voortzetting der cultuur mogelijk te maken?
2. Wat zal de Fruit Co. doen ingeval van ontbinding van het contract met ons Gouvernement, met de honderdduizenden planten gekweekt van de Congo-variëteit?

De vertegenwoordiger, zelf overvallen door de plotselinge wending in den staat van zaken, kon op deze vragen geen antwoord geven en wachte instructies af.

Een vreemde mededeeling brengt Onze West van 29 December. Er zou n.l. een geheime vergadering van belanghebbenden zijn gehouden, om de mogelijkheid te bespreken, bij een vreemde natie en te kloppen om steun bij den landbouw, ingeval de Tweede Kamer het voorstel van den Minister, betreffende de baco-cultuur, goedkeurt.

De per volgende mail te verwachten berichten, zullen wel aan het licht brengen, dat Onze West geheimzinnigheid ziet, waar die niet bestaat.

In de bovengenoemde zitting der Koloniale Staten sprak de heer Smith over het succes van het lepra-geneesmiddel Nastin in Demerary en vroeg of het Bestuur inlichtingen had ingewonnen.

Hierop antwoordde de geneesk.-Inspecteur bevestigend, er bij voegende, dat over het algemeen de resultaten met Nastin van weinig betekenis waren.

In verband hiermede verdient de aandacht een mededeeling van Bälz — aangehaald in Karl Andréas' Geographie des Welthandels, uitgave van 1900, erster Band, erste Hälfte, bladz. 248 en 249 — dat door buitengewoon heete baden in het Japansche bad Kusatsu lepralijders genezen werden. De temperatuur van het water is 45 tot 53 graden C. De zieke huid wordt door 't ongewoon heete water gewond; tenslotte heelt de huid en het is zonder twijfel geconstateerd, dat in verscheiden gevallen de ziekte voor goed verdwenen is. Daar zulke heete baden ook elders te verschaffen zijn, is het voorbeeld wel de navolging waard. Tot zoover de mededeeling.

Hoe ongelooflijk het ook klinkt, dat een zoo hardnekkige en tot dusver algemeen als ongeneeslijk beschouwde ziekte voor zulk een eenvoudige behandeling zou wijken, er is geen reden, waarom men in de koloniën de proef niet zou nemen.

De Surinaamsche bladen deelen den inhoud mede van een adres, den Gouverneur aangeboden, voorloopig geteekend door 800 Britsch-Indiërs, terwijl uit de districten talrijke blijken van instemming ontvangen worden, zoodat het aantal handteekeningen eenige duizenden zal bedragen.

Aanleiding tot de aanbieding van het adres zijn verschillende feiten, die zich in den laatsten tijd hadden voorgedaan en welke zelfs de Tweede Kamer der Staten-Generaal hadden bezigt gehouden, feiten, die niet alleen in het nadeel van de in de kolonie gevestigde Br.-Indiërs, maar zelfs in dat van de kolonie zouden kunnen uitloopen.

Aan het eind van het adres — dat te uitvoerig is om hier te worden overgenomen — verzoeken adressanten, „dat het moge worden beschouwd als een hernieuwd blijk van hun goede gezindheid en hun wensch om Suriname als tweede vaderland te beschouwen, en spreken zij de hoop uit, dat de Gouverneur het daarheen zal willen leiden, dat de Regeering in Nederland een anderen indruk der Br.-Indische bevolking van Suriname krijgt, dan die weergegeven is in het Voorloopig Verslag der Tw. Kamer”. (Begroeting van Suriname voor 1911.)

Door den Gouverneur is eene commissie benoemd

bestaande uit drie Districts-Commissarissen, om van advies te dienen of een geheele herziening van het reglement op het beheer der districten noodig is. De Gouverneur heeft de Commissie verzocht bij hare voorstellen rekening te houden met de eventuele afschaffing van de gewapende burgermacht in de districten. De West van 27 December, een en ander mededeelende, knoopt daaraan de volgende beschouwingen vast:

„In verband met het laatste, maken wij van de gelegenheid gebruik, om ook als onze meening uit te spreken, dat de gewapende burgermacht in haar tegenwoordigen vorm, geen recht van bestaan meer heeft. Of liever, dat zij behoort te worden gewijzigd naar den eisch des tijds.

In de districten nabij Paramaribo kan zij o.i. gevoegelijk geheel worden afgeschaft. In de meer verwijderde districten kan de gewapende burgermacht zeker wel eens goede diensten bewijzen. In Sarameca bijvoorbeeld, waar slechts, enkele beambten van politie het gezag moeten handhaven, kan het dringend noodig zijn, dat de Commissaris spoedig over hulp van gewapende manschappen kan beschikken.

Daarom blijft het gewenscht, dat alle mannelijke ingezetenen van zekeren leeftijd in het district, dienstplichtig zijn. Niet echter om allen ingelijfd te worden, maar om de gelegenheid te geven aan den districtcommissaris, een keurkorps te vormen. Bij de keuze worde vooral gelet op bedrevenheid in het gebruik van vuurwapenen. Wanneer nu gezorgd wordt, dat het commissariaat steeds beschikt over een aantal geweren — dertig bijvoorbeeld — dan zou ingeval van nood, een opstand bijvoorbeeld op een der plantages, het districtshoofd in betrekkelijk korten tijd met een klein, maar waardevol getal scherpschutters ter plaatse kunnen zijn, en terstond doortastend kunnen optreden.

De huidige uniform — waarvan de aanschaffing voor de meeste leden van de gewapende burgermacht bezwarend is — zou door een eenvoudiger uniform (kaki-pak bijvoorbeeld) met distinctief kunnen worden vervangen.”

Naar de Surinaamsche Bode verneemt, denkt de heer Van Kol dit jaar opnieuw een bezoek te brengen aan de kolonie. De herinnering aan zijn verblijf in „het rijk der muskieten” (het quarantine-etablisement, dat sedert dien zeer verbeterd is), zal bij den heer Van Kol nu wel uitgewischt zijn. Voor een man, die zooveel belang stelt in onze koloniën, is het nu zeker een interessante tijd om Suriname te bezoeken.

WAT DE INLANDER ZEGT.

Vijandige stemming van de „hadjis” in Oost-Java, ten opzichte van de Regeering. Wanneer een vulkaan meer rook uitstoot dan gewoonlijk het geval is en daarbij zware aardse rommelingen worden gehoord, dan zijn deze verschijnselen waarschuwingen voor de omliggende bevolking, om de noodige voorzieningen te nemen en waakzaam te zijn. En, wanneer in de inlandsche dorpen op vijandige wijze over onze regeering wordt gesproken, dan is voor haar eveneens de tijd gekomen, om waakzaam te zijn en de noodige bestuursmaatregelen te beramen. Omtrent hetgeen in werkelijkheid onder het Inlandsch element in Oost-Java voorvalt, weet niemand stellige berichten te geven, en toch schijnt het, dat de tulbanddragers daar niet ingenomen zijn met ons bestuur en iets in het schild voeren. Of zulks komt van het feit, dat zij onvriendelijke gevoelens opdoen in Arabië, tijdens hun pelgrimstocht en die naar Indië medenemen, of wel dat de oorzaak moet worden gezocht in oorzaken, die door henzelven niet begrepen worden, is niet zoo gemakkelijk uit te maken, zegt de schrijver van de Zaterdagse Praatjes in de Bintang Soerabaja van 15 Oct. 1910 no. 214.

Vraagt men den hadjis persoonlijk iets over een en ander, dan verklaart men niets van eene slechte stemming te weten, of daarvan zelfs te hebben gehoord. Die ontkenning is echter nog geen reden om haar voor waar aan te nemen, integendeel, zegt de schrijver, zij wekt op om oogen en ooren goed geopend te houden en zich op die wijze voor misleiding te behoeden.

Hoe het zij, men kan gerust als vaststaand aannemen, dat er uit den hoek van het hadji-milieu in Oost-Java een ongunstige wind waait voor het bestuur.

Zoo wordt o.m. in Pasoeroean het leugenachtige bericht verspreid, dat Japan Priangan wil koopen, en dit wordt door het volk geloofd, dat daarbij de hoop koestert, dat die koop zieh zal uitstrekken over geheel Java.

Geschiedt zulks met opzet, of uit domheid, of is het een misverstand, dat wellicht voortspuit uit de

N.V. BERLITZ-SCHOOL Mij.

welbekend bij allen die met verlof in Nederland vertoeven. Noordeinde alleen 42^B, boven Maison KRUL. Telefoon 6318.

TALen: DUITSCH, ENGELSCH, FRANSCHE, ITALIAAANSCH, SPAANSCH ENZ. door ontwikkelde leeraren, uit de desbetreffende landen, die eene zuivere uitspraak vrij van dialect bezitten. Om teleurstellingen te voorkomen, lette men vooral op het juiste adres Noordeinde 42b. boven maison Krul.

Exploitatie-Maatschappij

PARKEN „GROOT-HAESEBROEK” en „OUD-WASSENAAR”. Kantoor: Willem de Zwijgerlaan 3. Tel. Schev. 621. Bijkantoor: Electriche Centrale, Ingang Oud-Wassenaar, Achterweg, Tel. 419.

Wie het geheele jaar door genieten wil van prachtige natuur en heerlijke lucht, Wie lage belasting wil betalen en toch van het stadsleven wil genieten, Wie rust verlangt na zijn werk Die bouwt op „OUD-WASSENAAR” of „GROOT-HAESEBROEK”. Grond tegen lage prijzen, zuivere zandbodem en drinkwater, electriciteit voor kracht en licht aanwezig. Als proef kan in het uitstekend ingerichte en verwarmde HOTEL „KASTEEL OUD-WASSENAAR”, dat de geheele winter openblijft tegen billijk tarief pension worden genomen. Geregelde AUTOMOBIEDIENST met Den Haag. Inlichtingen ten Kantore der Maatschappij op Oud-Wassenaar of bij de Architecten der Mpij. Z. HOEK en J. TH. WOUTERS, Waldeck-Pyrmontkade 133, Den Haag, Telefoon Haag 2608.

Opggericht 1840. **Pianohandel.** Hofleverancier. Tel. 3689. **Hoofdvertegenwoordiger:** Kastner AutoPiano's. Schledmayer, Ritmüller, Rachals, Dörner. ELECTR. PIANO'S „VIRTUOS”. ABONNEMENTEN OP ONZE NOTEN-ROLLEN-BIBLIOTHEEK WORDEN DAGELIJKS AFGESLOTEN. Verhuren van Piano's en Vleugels door 't geheele land. **C. F. VAN DER DOES,** L. Houtstraat 9. Telef. 3689. DEN HAAG.

CROES & Co., Spui 231, DEN HAAG, METAALWARENFABRIEK, fabriceren met steeds toenemend succes hun Nieuw-Systeem WARM ETENDRAGERS (Koksblak), voor uitzending van Warmblijvende Diners, voorzien van dubbele isoleerende wanden, - 2 3 4 6 persoons f4- f4.50 f5.- f6.50 per stuk, dezelve met aluminium binnenwanden f5.25, f6.-, 6.75 f7.75 per stuk. Bijbehorende stellen Schaaltjes en Deksel Email f2.25, f2.50, f3.-, f3.50 Aluminium f3.25, f3.50, f4.25, f4.75 Alum. Tusschendekeels -1.- -1.25, -1.50, -2.- per stel. Bij groote hoeveelheid speciale prijs. EXPORT naar OOST en WEST. TELEPHOON 3709.

PERZISCH IMPORTHUIS LA HAYE. NOORDEINDE 11. — Téléphone 6008. Maison la plus ancienne et la plus importante de cette ville, dont les tapis d'Orient, importés directement et garantis authentiques, forment l'Unique Spécialité à l'exclusion de toute imitation. Réparation des Tapis. **MARTON KULCSAR.**

bekende gunstige verstandhouding, welke op dit oogenblik tusschen Japan en Turkije bestaat, zoo vraagt de schrijver.

De Inlandsche hoofden hebben slechts een glimlach over voor deze rondgaande praatjes, maar goed is het niet die geruchten met zulk een gering-schatting te behandelen, terwijl zij juist de personen zijn, die het Europeesch bestuur moeten voorlichten en op de hoogte brengen van hetgeen dat bestuur te verwachten heeft.

De schrijver zegt, door de bekendstelling van het vorenstaande niet de minste bedoeling te hebben om een blaam op alle hadjis te werpen of tot hen verwijten te richten, want, onder hen zijn velen wien het aan scherpzinnigheid en breede gedachten zeker niet ontbreekt, maar daar staat tegenover, dat er ook velen zijn met een beperkten gezichtskring, die in de Inlandsche dorpen, waar zij met zekeren eerbied behandeld worden, zóódanige invloeden op het volk uitoefenen, dat blank en bruin van elkander worden gescheiden.

De regeering weet zeer goed, dat niet alles geestdrijverij is ten deze; er zijn ook nog andere omstandigheden, die ontevredenheid wekken en waarvan partij getrokken wordt om bij het volk stemming te maken tegen ons bestuur.

Wanneer de uit Arabië terugkeerende bedevaartgangers daaraan mededoen, dan moeten zij den sterken arm gevoelen en moeten er voorbeelden worden gesteld tot waarschuwing aan anderen. De rust en orde op Java zijn hoofdzakelijk afhankelijk van de werkzaamheid en betrouwbaarheid der Inlandsche hoofden; zij zijn de personen, die, volgens hun ambts-eed, verplicht zijn het Gezag te steunen.

Moge daarop worden vertrouwd!

De reorganisatie der politie in Nederl.-Indië. Naar aanleiding van het destijds naar Indië gezonden telegrafisch bericht, dat het voorstel tot reorganisatie van politie in Ned.-Indië in Nederland door de 2de kamer der S.-G. niet gunstig was ontvangen, wies bovengenoemde schrijver in hetzelfde blad op 't feit, dat alleen de hoofdplaatsen op Java door die herziening werden gebaat, doch dat de Inlanders, die op verren afstand daarvan wonen, in denzelfden toestand zullen blijven en tot voedsel zullen dienen van de ketjoes te land en de zeeroovers ter zee. De Staatskas laat echter niet toe de politie zoodanig te regelen als zij behoort te zijn.

Op Java alleen zijn ongeveer 20,000 dorpen en om daar op afdoende wijze de veiligheid te verzekeren, zou in elk complex van 4 à 5 dorpen een behoorlijk politiestation met geschoold politiepersoneel aanwezig moeten zijn. Aan zulk eene groote uitgave valt voorloopig niet te denken. Daarom moet naar andere middelen worden omgezien.

Zij, die met de Javaansche toestanden goed bekend zijn, achten zulk eene sterke politiemacht ook niet noodig, mits het bestuur krachtiger optrede tegenover het gilde van het slechte volk.

De Inlander is gehecht aan zijn geboortegrond en voor hem is de verwijdering daarvan eene zware straf.

Men verwijdere daarom de werkelijke misdadigers voor vele jaren van Java en streef er vooral naar om de leiders van de benden in handen te krijgen, want zij zijn het, die, als zij hunne arrestatie, op welke wijze dan ook, weten te ontkomen, het desavolk met wraak bedreigen, als zij den moed hebben, tegen de terechtgestelde beklagden te getuigen. Daarom is de behandeling van strafzaken op Java dikwijls zoo moeilijk en komt er van die rechtspraak zoo weinig terecht. Zoowel na veroordeeling als na vrijspraak van een beklagde, is de voorzitter van een Inlandsch rechtcollege lang niet altijd overtuigd dat hij goed heeft recht gesproken en dat hij niet de dupe is geweest van de stille actie van den leider der zaak in het dorp.

Het aantal Nederlandsch-Indische onderdanen, dat lezen kan. In de Bromartani van 19 October 1810, no. 83, komt o.m. eene opgave voor van de Nederlandsch-Indische onderdanen die lezen kunnen.

Wellicht is het de moeite waard om die opgave hier over te nemen voor belangstellenden.

Zij is overgenomen uit de Slompriet Malajoe en opgemaakt met hulp van een der Inspecteurs van het Inlandsch Onderwijs.

Die opgave is als volgt:

Taalsoort.	Aantal sprekkenden.	Aantal lezenden.
I. Javaansch	21,000,000	
a. met Jav. karakters		525,000
b. „ Arab. „		420,000
c. „ Ned. „		315,000
II. Maleisch	7,000,000	
a. met Arab. karakters		607,500
b. „ Ned. „		675,000

III. Madoereesch	3,500,000	
a. met Jav. karakters		70,000
b. „ Arab. „		52,500
c. „ Ned. „		35,000
IV. Balineesch	2,000,000	
met Balin. karakters		13,000
V. Soendasch	6,500,000	
a. met Jav. en Ar. karakters		162,500
b. „ Ned. karakters		162,500
VI. Sasaksch	800,000	
met Arab. karakters		8,000
VII. Boegineesch	400,000	
a. met Boeg. karakters		10,000
b. „ Arab. „		4,000
VIII. Sangirsch	80,000	
met Ned. karakters		8,000
Totaal	41,280,000	3,066,000

Volgens deze opgave zou de kennis van het lezen bij de Maleiers het grootst zijn.

Onder de Maleiers zijn ook begrepen de Amboineezen en Menadoneezen en hunne vrouwen, alsmede de Chineesche en Arabische peranakanans (half-bloed).

Zooals bekend is, geeft de regeering boeken uit in de navolgende 17 Indische talen, n.l.: Maleisch, Javaansch, Soendaneesch, Madoereesch, Baweansch, Balineesch, Bataksch, Karosch, Niasch, Makassaarsch, Boegineesch, Dajaksch, Tomboeloesch, Baresch, Sangirsch, Tobelloreesch en Tontemboeansch.

Het Bijbelgenootschap geeft verder nog boeken uit in het Rotineesch en Masaretésch (eiland Boeroe).

Volledig is de bovenvermelde opgave dus nog niet.

Vooruitgang in Palembang. — In de Pantjaran Warta komt het eerste gedeelte voor van eene beschrijving eener reis van Lahat (bovenlanden van Palembang) naar Kajoe Agoeng, vermoedelijk van de hand van een reizend kleinhandelaar.

De schrijver vertrok in gezelschap van 3 vrienden, allen op fietsen of motor-fietsen (kreta angin) van Lahat naar Moeara Enim, terminus van den waterweg naar de hoofdplaats Palembang. Op den weg moest hij herhaaldelijk stilhouden vanwege het op-dwarrelende stof, veroorzaakt door fietsen en auto's en met kapas zwaar beladen karren. Te Moeara Enim, waar een aangename drukte viel waar te nemen en een welvaart heerscht, als wellicht nergens op Java in een kampong wordt aangetroffen, logeerde hij bij een Inlandschen onderwijzer; om zich een weinig te vertreden, vermaakte hij zich 's avonds in de Inlandsche sociëteit met biljarten. Den volgende dag kwamen drie stoomers van Palembang aan om lading in te nemen, voornamelijk kapas. Passagiers-vervoer is voor die booten slechts bijzaak. Met de mededeeling, dat overal de bevolking zich senang gevoelt, eindigt het eerste gedeelte dezer reisbeschrijving.

Naar aanleiding hiervan schrijft men:

Inderdaad is Palembang thans het welvarendste gewest van Sumatra. Voor een deel is dit te danken aan de petroleum-industrie, maar in hoofdzaak aan den onvolprezen resident Pruys van der Hoeven, die door zijn voorbeeldeloos stout breken met het beginsel van *laissez faire*, dat tot in zijn uiterste consequenties het bestuur over dit gewest, na de afschaffing van het sultans-bestuur, geleid had: het hoofdbedrijf der bevolking, den landbouw, in staat stelde zich vrij te ontwikkelen. Met een pennestreek schafte hij de heerdiensten af, behalve die voor het onderhoud der wegen; in de drie eerste jaren van zijn bestuur had hij, onder nadere goedkeuring der regeering, beschikt over een paar tonnen gouds voor den aanleg van wegen en bruggen. Zoo zeer was hij er van doordrongen, dat zijn levensroeping was het gewest, waar hij de beste jaren zijns levens had doorgebracht, op te beuren, dat hij een waarschuwing der regeering, dat zij hem tot haar leedwezen van het bestuur zou moeten ontheffen, indien hij niet met het beschikken over gelden op eigen verantwoordelijkheid voortging, beantwoordde met de mededeeling, dat de regeering dan maar daartoe moest overgaan, maar dat hij het aangevangen werk niet onvoltooid kon laten.

Bij de beschouwing van den tegenwoordigen toestand in de residentie Palembang en een vergelijking van 30 à 35 jaren geleden, komt men van zelve tot de gedachte, wat niet de vaste wil van één enkelen vermag, wanneer geen belemmeringen van administratieven aard hem verhinderen in het uitvoeren zijner grootsche plannen.

Dertig jaren geleden nog — onder de gepensioneerde officieren en ambtenaren zullen er nog zijn die de lijdensgeschiedenis der reizen in Palembang hebben meegemaakt — duurde een reis per bidar van de hoofdplaats Palembang naar Moeara Enim in den Westmoesson drie weken en langer. Van Moeara Enim ging het landwaarts in, te paard of

Speciale inrichting tot het vervaardigen van OVERHEMDEN en ONDERGOEDEREN, naar maat of volgens model.

G. Lörtzer

DEN HAAG, Hoogstraat 32-32a.

DE BAS & Co.

BANKIERS

NOORDEINDE 64c :: 's-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN.

SAFE-INRICHTING.

GROENEMEYER EN WESSELING

IN EFFECTEN EN ADMINISTRATIËN

TELEGRAM-ADRES: „GROEWES”.

TELEF. INTERC.: 4248.

TOUSSAINTKADE 32^D :: DEN HAAG

MAISON DROUOT

□ □ DEN HAAG □ □
LANGE HOUTSTRAAT 7 en 2. :-: TELEF. 753.
GROOTSTE INRICHTING
TOT COMPLETE MEUBLEERING
BEHANGERIJ - STOFFEERDERIJ - EIGEN
MEUBELFABRIEK - ANTIQUITEITEN EN
□ □ KUNSTVOORWERPEN. □ □

ONZE KUNST

Geïllustreerd Maandschrift voor Beeldende Kunst.

HOOFDREDACTEUR: DR. P. BUSCHMANN JR.

Inhoud van No. 12, December 1910:

Joh. Cohen Gosschalk: F. Hart Nibbrig. — J. O. Kronig: De schilder Mancadan. — Kunstberichten, uit Antwerpen, Haarlem, Leiden, enz. — Van der Stappen. — Boeken en Tijdschriften.

PLATEN: 1 reproductie van het portret van F. Hart Nibbrig, door Joh. Cohen Gosschalk. — 11 reproducties naar werken van F. Hart Nibbrig. — 4 reproducties naar werken van J. Mancadan.

Omslag- en tekstversiering van G. W. DIJSSELHOF en PROF. ED. PELLENS.

ONZE KUNST verschijnt maandelijks in afleveringen van minstens 50 pagina's tekst en platen, en kost f12.50 per jaargang.

Van af jaargang 1909 verschijnt een genummerde PRACHT-UITGAVE à f 25.— per jaargang. Nadere inlichtingen verstrekken de uitgevers.

VRAAG PROEFNUMMERS.

L. J. VEEN — UITGEVER — AMSTERDAM.

te voet, dames van officieren en ambtenaren — particulieren kende men toen niet — werden in een tandoe door heereendienstplichtigen gedragen, de wegen waren voor het vervoer per as ten eenemale ongeschikt en geen reiziger waagde het voor zonsopgang en na zonsdondergang te reizen, uit vrees door een koningstijger besprongen te worden of een kudde olifanten te ontmoeten.

Na de rivieren van voor de vaart hinderlijke en gevaarlijke versperringen te hebben bevrijd, sloot Pruis van der Hoeven onder nadere goedkeuring een contract met een particulier voor het vervoer per stoomsloepen van passagiers en gouvernementsgoederen van Palembang naar Mocara Enim.

Toen de wegen voor het vervoer per as geschikt waren gemaakt, schafte hij de heerendiensten voor het vervoer van gouvernementstreizigers en goederen af. Dat vervoer moest voor allen, zonder onderscheid, dames en heeren, luitenants of kolonels — indien zij niet verkozen trajecten van 30' a 40' Sumindien te paard af te leggen — geschieden in karren, getrokken door ossen (paarden waren er in de residentie niet). En nu, in den jare onzes Heeren 1910, snorren Inlandsche kleinhandelaren met fietsen en auto's door het gewest langs op kolfbanen gelijkende wegen.

WAT DE CHINEES VERTELT.

Reis van Peking naar Taskend. — Na een reis van honderd dagen van uit Peking, werd op den 5den Mei 1910 de stad Urumchi gezond en wel bereikt.

Overal was de correspondent-reiziger vriendschappelijk ontvangen. Dit gold niet bepaald zijn persoon, want die bevolking verleent hartelijke gastvrijheid aan elken vreemden reiziger.

De reis van Lanchau naar Westelijk China kan men verdeelen in drie gelijke étappes, namelijk tot Suchau, daarna tot Hami en tenslotte tot Urumchi.

De étappe Lanchau-Schau kan eveneens in drie gelijke deelen worden verdeeld, n.l. Linangchau, Kanchau en Suchau.

Van Lanchau naar Liangchau reizende, moet men den berg Wu-Shi-ling overtrekken, op een hoogte van 9875 voet, doch langs een weg, die voor goederenvervoer geschikt is.

Liangchau is eene nederzetting, welke midden in het district is gelegen en waar over voldoende water kan worden beschikt.

Verder treft men daar uitgestrekte steenkolenvelden aan, in de omgeving, waarvan in vroegere jaren een talrijke bevolking woonde, doch die genoemde streek heeft verlaten wegens herhaaldelijk plaats gehad hebbende groote rampen. Het vroegere bevolkingscijfer bedroeg dertig millioen en thans 6 millioen zielen.

Overal in de provincie kan men dan ook verlaten dorpen waarnemen. Toch zou deze provincie wel weder tot de vroegere hoogte kunnen worden teruggebracht.

Kanchau, de tweede stad van het Westen, is eene fraaiere vestiging, met meer welvaart.

Men treft daar een tempel aan, die dertien eeuwen oud is en met een Buddhabeeld van 113 voet lengte.

Tijdens de Islamsche beroeringen wisten de beide steden, Liangchau en Kanchau, zich behoorlijk tegen de vijanden te verdedigen, doch Suchau, de derde stad, viel in handen van de Mohamedanen. Deze moesten haar ovenwel prijs geven, toen eene Chineseesche legermacht tegen hen optrad.

Te Suchau woonde vroeger wijlen de heer Paul Spingard, waarover in Het Kol. Weekbl. van 24 November 1910 no. 47, reeds het een en ander werd gezegd. Hij was van geboorte een Belg en van behoeftige ouders.

In het jaar 1864 kwam hij in China, als een jong volgeling van een Belgisch Lazarist, met name Vader Verbiest, die een jaar later te Kalgan overleed. Hij huwde een Chineseesche Christenvrouw bij wie hij vele kinderen kreeg, waaronder 4 meisjes, die thans allen „non" zijn geworden.

De heer Paul Spingard sprak niet alleen uitstekend de Chineseesche taal en het Duitsch, doch verstond ook Russisch en verschillende andere talen. Te Peking was hij eenigen tijd als tolk werkzaam bij den Duitschen Gezant en vergezelde hij later Baron Richthoven op diens reis in het Chineseesche gebied. Daarna trad hij in Chineseeschen Staatsdienst en werkte in het jaar 1895 te Suchau als adviseur en tolk in de Russische taal op het havenkantoor aldaar. Tijdens den Bokseropstand in 1900 was de hr. Spingard werkzaam te Lanchau met de Belgische Handelscommissie, welke door koning Leopold onder leiding van Kolonel Tève was uitgezonden.

Toenmaats werd van uit Peking, per telegram, aan den onderkoning last gegeven om alle vreemdelingen in de provincie te vermoorden. Zoodra

Spingard dit bericht hoorde, spoedde hij zich naar den onderkoning en wist dezen zóódanig te overtuigen, dat het bevel een leugen moest zijn, dat daaraan geen uitvoering werd gegeven. Eenige dagen later kwam van uit Peking de mededeeling dat het vroegere bevel was ingetrokken.

Aan het tijdig en tactvol optreden van den heer Paul Spingard was het dus te danken, dat tal van Europeanen gespaard zijn gebleven. Hij stierf in het jaar 1905 te Sianfu.

Jong-China en het Chineseesche Leger. — Zooals bekend is, bestond vroeger de instelling in Gr. China, dat elke provinciale Gouverneur zijn eigen gewapende macht ter beschikking had, welke door hem werd bezoldigd en gevoed. Dat zulk eene macht niet berekend was om elders diensten te presteeren, sprak wel van zelf; die macht werd dan ook alleen gebruikt tot handhaving van rust en orde in de provincie. Het gevolg daarvan was, dat toen de oorlog tusschen China en Japan uitbrak, en ook later, de Chineseesche centrale regeering over geen provinciale troepen kon beschikken, een toestand, die veel heeft bijgedragen tot het feit, dat die oorlog ten nadeele van China is afgevoerd.

Thans zal men verandering in dien toestand brengen.

De Chineseesche minister van oorlog, Yin Tjong, zal beproeven het Chineseesche leger op Duitschen voet te organiseeren, terwijl bij Keizerlijk Bevel van 26 September 1910 de Gouverneurs van de provinciën Tjili en Sjantong zijn aangeschreven zich niet met die organisatie in te laten.

Zes divisien, ieder ter sterkte van 30.000 man, zouden onder persoonlijke leiding komen van den minister van oorlog en gelocaliseerd in de provinciën Mandsjoerije, Tjili en Sjantong.

Bij aanwezigheid van voldoende geldmiddelen hoopt men die organisatie uit te breiden tot de provinciën en wil men zoodoende trachten van China één militair geheel te maken.

Generaal Yin Tjong moet iemand zijn met groot plichtsgevoel, die zijne opvoeding in Europa heeft genoten. Voor landsdienaren van den ouden stempel schijnt hij niet gemakkelijk te zijn.

Een admiraal der Chineseesche Vloot, die de schrijfkunst niet verstond, werd door hem van zijne functien ontheven en de Opper- en Vlagofficieren tot en met de Kolonels, zijn naar Peking opgeroepen, teneinde zich aan een examen te onderwerpen en bewijzen van bekwaamheid te leveren.

Zij, die zich daaraan niet wenschten te onderwerpen, kunnen plaats maken voor jongere krachten, zegt de schrijver van het artikel in de **Bin-tang Soerabaija** van 18 October 1910, no. 136.

Van Vreemde Koloniën.

PORTUGEESCHE KOLONIALE TOESTANDEN.

Wat wij over de toestanden in de Portugeesche koloniën te melden hebben, geeft geen verheffend denkbeeld over de opvatting, die er bij velen heerscht aangaande de plichten van moederland tot kolonie.

Zoo ook ditmaal weer. De secretaris-generaal en de inspecteur-generaal der financiën van het gouvernement van Mozambique zullen zich voor den rechter te Lissabon te verantwoorden hebben over onwettige handelingen bedreven bij de uitoefening van hun ambt.

Van geheel anderen aard is het zeer merkwaardig staaltje van inmenging van particulieren in de zaken van een vreemde mogendheid.

Op de eilandjes San Thomé en Principe, onder den evenaar niet ver van de westkust van Afrika gelegen, wordt op de cacaoplantages nog volle slavernij aangetroffen. Ook de wijze waarop koelies in Angola gewonnen worden voor deze kultuur, doen aan de slavenwervingen denken, die niet meer van onzen tijd moesten zijn.

Hier tegen is eerst door Engelsche afnemers van de cacao geprotesteerd en toen dit niet 't gewenschte gevolg had, heeft de bekende firma Cadbury een boycot door Britsche firma's weten te bewerken, waarbij de Fransche fabrikant Suchard zich aansloot.

Nu is van een zijde (vermoedelijk van Suchard) tot Cadbury de vraag gericht, of het boycot niet geëindigd behoort te worden, vermits het der regeering van de nieuwe republiek ernst schijnt met het handhaven van het verbod van koeliewerving in Angola en zij de afschaffing heeft toegezegd van het pandelingschap en de heerendiensten op de twee eilanden.

Volgens een in de African Mail weergegeven correspondentie, erkennen de heeren Cadbury een merkbare verbetering in de toestanden, maar de nieuwe voorschriften, die afdoende maatregelen moeten brengen, zijn er echter nog niet. Zij willen den afloop afwachten van een proefneming met koelies uit Mozambique, die op korte termijncontracten naar San Thomé en Principe zullen komen. Daar er intusschen nog minstens 30.000 slaven op de twee eilanden zijn, die er in treurige omstandigheden hun

TELEPHOON No. 9540y.

ATELIER D'ART

PORTRAITS EN PEINTURE ET
EN SCULPTURE (BAS RELIEFS)

SPECIALITÉ EN AQUARELLES ET PASTELS
TRAVAUX D'ART FINS

FRANS W. A. TEUNISSEN

MAISON DE PREMIER ORDRE

LA HAYE SMIDSWATER 21A

PEEK & CLOPPENBURG

- Wagenstraat 12-14-16 -
Spuistraat 13 - DEN HAAG.
VERDER IN ALLE STEDEN.

□ HEEREN- en KINDERKLEEDING □
□ UITRUSTINGEN □
□ HOEDEN HEMDEN ONDERGOEDEREN □

VACANT

EERSTE

ROTTERDAMSCH

ROTTERDAM,
Oudehavenkade No. 1, Plan C.
Hoofdvertegenwoordiging in Nederl.-Indië:
De Heeren VAN HEUSDEN en MEES,
Kali-Besar, Batavia.
Zeer vrijgevege Polisvoorwaarden.

VERZEKERING.

PIERRE SCHREINER

- ZOUTMANSTRAAT 18-20-22 -

TELEFOON 1864 — DEN HAAG

-:- AMEUBLEMENTEN. -:-

Nieuw Loterijspel. f 0.75
Vragen en Antwoordspel. „ 0.60
Hollandsch Namen-quartet „ 0.90
De bekende Besique-spelen in roode étuis, met duidelijke Hollandsche verklaring:
2 pers. f 1.00, 3 pers. f 1.50, 4 pers. f 1.80.
Een nieuw Patience-spiel met kaarten voor 1-4 personen in étui f 1.40.
ALOM TE BEKOMEN.
Uitgever J. J. SLEIJSER, LEIDEN.

ONTWAKING

ALGEMEEN MAANDSCHRIFT VOOR LETTEREN,
KUNST, SOCIOLOGIE EN WETENSCHAP.

ONDER REDACTIE VAN:

GEORGES EEKHOUD, JACQUES MESNIL, LOD. BAECKELMANS, ARY DELEN, WILLEM GJJSSELS,
:- OSCAR SIX, GUSTAAF VERMEERSCH. :-

BESTURDER: SEGHER RABAUW.

Uitgave van: „t Kersouwken" te Antwerpen.

Administr. voor Holland: Overtoom 442, Amsterdam.

Prijs per jaargang van 12 afleveringen f 3.—.
Losse afleveringen f 0.30.

PROSPECTUS en PROEFNUMMERS op aanvraag GRATIS.

bestaan voortslepen, kan Cadbury niet besluiten het boycot reeds op te heffen.

Deze geheele briefwisseling samenvattende, schrijft de redactie der African Mail beamend erover in een eigen hoofdartikel. „De voorraad dezer aldus voortgebrachte Portugeesche cacao groeit nochtans aldoor te Lissabon aan. De goedkoopere prijzen, laken buitenlandsche koopers sterk, en gedurig worden grootte hoeveelheden ervan dan ook naar Duitschland, Amerika, Nederland en andere vastelandsche staten verscheept. *)

„Het is duidelijk, dat het boycot der Engelschen geen doel treft, en dat de kwestie langs dezen weg niet kan worden opgelost. Alle partijen hier te lande wenschen evenwel een zoo spoedig mogelijke en afdoende regeling van dit ernstige vraagstuk, en wij hopen, dat volledig bijgewerkte consulaire verslagen desbetreffende in de eerstvolgende maanden bij het Parlement zullen worden ingediend.”

BRITSCHE KOLONIËN.

Werkkrachten voor Noord-Borneo. Zijn er landen waar de Chinesche immigranten gevreesd en geweerd worden, andere blijven er om vragen en ijveren. Tot deze laatste behoort Noord-Borneo, meer in 't bijzonder de British N. B. Company. Haar gebied beschouwt zij als een land van belofte. Bodem en klimaat zijn in menig opzicht zeer gunstig voor verdere ontwikkeling der streek. De aanleg van spoorwegen opent mede een goed perspectief. Tabak, rubber, steenkolen geven aan de nijverheid reeds beteekenis. Maar de verdere uitbreiding van elken tak van industrie stuit op gebrek aan werkkrachten. De bevolking is schaars. Wel komen geregeld Chinezen en Javanen aan, maar hun aantal blijft beneden de bestaande behoefte. De Br. N. B. Company verkiest „blijvers” boven koelies, die slechts een contracttijd uidiene. Zij wil het stelselmatig daarheen leiden een Chinesche nederzetting te krijgen, het is echter niet gemakkelijk de conservatieve zonen van het Hemelsche Rijk tot het besluit te brengen om hun huisgezin naar Borneo over te brengen.

Wie een uitweg zoekt voor Indisch kapitaal en voor Indische werkkrachten, vindt in The Times of India een aanmoediging om alle aandacht te geven aan de gelegenheid, die Noord-Borneo biedt om deze te plaatsen.

Rattenplaag. Het is een eigenaardig verschijnsel, hoe een plaag, wier omvang, naar men meenen zou, geheel beheerscht moet worden door plaatselijke omstandigheden, zich als een epidemie kan vertoonen, die plots in ver van elkander gelegen deelen van den aardbol een bedenkelijken omvang heeft gekregen. Tegelijkertijd dat in Denemarken en Engeland maatregelen beraamd zijn om paal en perk te stellen aan de rattenplaag, brengen de illustratiën ons minsmakelijke vertooningen van de jacht op deze knaagdieren in Canada en de Vereen. Staten van Noord-Amerika, en komen uit Britsch-Indië jeremiades over het weinig afdoende van den tegen dezen vijand aangebonden strijd.

In Bombay b.v. worden door het Gezondheidsdepartement elk jaar meer dan 500.000 ratten uit den weg geruimd en neemt de plaag toch toe. Dit wordt voor een deel toegeschreven aan gebrek aan medewerking bij een deel der bevolking, dat voor de ratten een bijgeloofige sympathie behoudt, en in stede van de uitroeiing te bevorderen, zelfs bakken met water neerzet, waar de dieren zich ongestoord komen laven. Anderdeels wordt, uit vermenigvuldigingsstatistiek der toename, duidelijk, dat een stelselmatige verdelging op veel grooter schaal noodig zal zijn, wil men de plaag meester worden.

Deze dieren zijn gevaarlijk door de rol, die zij vervullen als verspreiders van besmettelijke ziekten. Bovendien verorberen zij echter enorme hoeveelheden nuttige voedingsmiddelen. Volgens een studie, speciaal aan dit onderwerp gewijd, wordt de schade in de graanpakhuizen van Bombay alleen in één jaar op minstens f 4.000.000 geraamd.

Het is te begrijpen bij zulke waarnemingen, de zaak van schijnbaar ondergeschikt belang tot een vraagstuk van betekenis te zien worden en, waar de plaag op zooveel punten tegelijk uitlaat, haar zelfs tot een van groote algemeene belangstelling te zien uitzetten. Voor Bombay geven wetenschappelijke mannen als Dr. Turner en Boelter er volle aandacht aan. De studie der vernietiging van deze groote bacterie heeft niet minder waarde en zal niet minder bezwaren opleveren, dan die van microscopisch waar te nemen kleine vijanden.

DUITSCH KOLONIËN.

Een gezelschapsreis naar Afrika. De koloniale afdeling van het „D. Landwirtschaftsgesellschaft” heeft een oproeping uitgevaardigd tot deelname aan een studiereis van vakmannen naar de voor landbouw, handel en de nijverheid van het moederland meer en meer in betekenis toenemende kolonie in Oost-Afrika. De D. Kolonialzeitung van 14 Januari geeft eenige bijzonderheden over het plan, nadere gegevens zijn te krijgen bij „dem Herrn Geschäftsführer der Hauptstelle Dr. Schulze, Berlin S. W. 11, Dessauer

*) Alleen in de laatste week van 1910 zouden uit Lissabon de volgende hoeveelheden cacao verscheept zijn: naar Genua P. 381; Triest P. 750; Antwerpen P. 896; Rotterdam P. 1448; Londen (niet geboycotte land) P. 1329; Amsterdam P. 10.721; Hamburg P. 20.082; New-York P. 61.082. Een enorme hoeveelheid per week voor een artikel dat geboycot heet.

Strasze 14.” Leider van het gezelschap zal kapitein Albinus zijn, oud-officier der Schutztruppe. Zou er voor Nederland geen belang bij zijn eenige onzer landgenooten aan deze reis deel te laten nemen? In vier maanden is, door bekwame mannen, veel te zien en op te merken, dat het daarvoor uit te geven geld wellicht ruim zal kunnen vergoeden.

Wij kunnen hier niet meer geven dan een kort overzicht van het ontworpen reisplan. 3 Juli vertrek uit Napels of Marseille. 21/22: Daressalam. 24/27 Lindi. 29/3 Aug. Daressalam. 4/6 Kilossa. 7/9 Morogoro. 10/19 tocht naar Rufidji of naar Sadani-Zanzibar. 21/23 Tanga. 24/27 Amani. 28en Kwamkorro. 29/30 Mombo-Wilhelmstal. 31/3 Sept. Schumewald Kwai. 4/23 Wilhelmstal-Mombo-Moschi, tocht om den Meruberg en de nederzettingen van Kilimandjaro. 24/27 Tocht naar Voi (Uganda-baan). 28/29 naar Port Florence (Victoria-Niansa-meer). 30/9 October Rondvaart om 't Victoria-Niansa-meer. 10/11 Nakura (Engelsche nederzetting). 12/17 Nairobi. 18/23 October Mombassa. 9 November terug te Napels of te Marseille.

MAROKKO.

Casablanca. Een kleine Fransche colonne rukte uit om een geschil bij de Zaers door scheidsrechtelijke uitspraak te beslechten. Is dit waar, dan is die poging tot vredelievende afdoening in een treurige tegenstelling verlopen. De gids zou den aanvoerder, luitenant Marchand, in een verkeerde richting gebracht en zoo in een hinderlaag geleid hebben, die hem door een bende kwaadwilligen was gelegd. Wellicht was de heele opzet van de gevraagde scheidsrechtelijke uitspraak maar een verlokking tot die nachtelijken tocht. De luitenant, een onderofficier en 3 minderen sneuvelden, 6 werden gewond.

De overgeblevenen vonden dadelijk hulp bij de stammen der Medakras en Zaers, zoodat aan het gebeurde geen beteekenis van verdere strekking wordt gehecht.

Tanger. Le Matin geeft het zonderlinge verhaal van een incident, waarin de Fransche, Nederlandsche en Spaansche autoriteiten gemoeid zijn geworden.

Een betwist terrein was bij eenige gerechtelijke uitspraken erkend als eigendom van een Franschman; een Nederlander woonde er echter op en bleef zich als eigenaar beschouwen. De Franschman maakte er zich daarom door geweld van meester.

Onze landgenoot kwam den volgenden dag terug, vergezeld door een vijf-en-twintig-tal Spanjaarden, tot de tanden gewapend. Na een korte weerstand, moest het terrein weer aan den Nederlander worden afgestaan. Deze vierde de overwinning door er dadelijk zijn nationale vlag te hijschen.

De Franschman heeft een klacht ingediend bij de Nederlandsche en Spaansche legatiën.

INGEZONDEN.

Bezoldiging van Godsdienstleeraren ter voorziening in de godsdienstige behoeften der mindere militairen en mingevoede leden der Prot. Gemeenten in NEDERLANDSCH-INDIË.

In Het Koloniaal Weekblad, orgaan der vereeniging „Oost en West”, No. 3, van Donderdag 19 Januari j.l., beweerde een onderwijzeres in Ned.-Indië, dat er „heel wat zeemanschap noodig was” voor haar, om „zonder schulden rond te komen” met een salaris van f 125 per maand, plus eene vrije woning, of f 50 huishuur-indemniteit.

(Zie het artikel „Bezoldiging der Onderwijzeressen in Nederlandsch-Indië”, op blz. 7.)

Naar dezen maatstaf gerekend, zal het niet moeilijk zijn zich eenigszins in te denken, aan welke pijnjningen van hart en hoofd jaar in en jaar uit, maand aan maand, dag aan dag, ja, ik durf beweren, uur aan uur, eene vrouw overgeleverd is, die het bijzondere voorrecht getroffen heeft, de levensgezellin te zijn van een Godsdienstleeraar der Indische kerk, met een beginsalaris van f 150.— per maand en f 25.— huishuur-indemniteit, waaraan verbonden drie driejaarlijksche verhoogingen van f 20.—, zegge twintig gulden 's jaars; zoodat na negen jaren hij het vorstelijk eind-traktement bereikt zal hebben van f 210.—, d. i. de helft van het aanvangs-inkomen van een jongen predikant.

Moelijker echter, zoo niet onmogelijk, zal het voor menigeen zijn, zich eene klare voorstelling te geven van de wijze, waarop de vrouw van een godsdienstleeraar als goede moeder te zorgen heeft voor eigen drie of vier kinderen, terwijl intekeningslijsten ten bate van liefdadige doeleinden haar deur allerminst voorbijgaan; — vaak onmiddellijke materiële hulp verschaft moet worden aan arme en verwaarloosde volwassenen of kinderen, die gevolg gegeven hebben aan de raadgeving: „Gaaf maar naar den zendeling, die zal je wel helpen”, en het hoofd des gezins, 's morgens en 's avonds zich uitslopende voor anderen, geen tijd, geen gelegenheid heeft, geen roeping ook gevoelt, om werk buiten den Evangelisatie-arbeid te verrichten, teneinde er wat meer bij te verdienen.

Inkoop tot de hoogste waarde van INDISCHE BRILLANTEN, DIAMANTEN, GOUD en PLATINA. — Taxeert gratis. — Ook aan huis te ontbieden. —

P. ABRAHAMSON, Hofjuwelier,

VEENESTRAAT 27. SPUISTRAAT 56/58. PRINSESTRAAT 34.
Tel. 2515. Tel. 40. Tel. 2823.

DEN HAAG.

In een doctorsgezin in een kleine stad, waar goede inricht. van onderwijs, centrum van Nederland, **bestaat gelegenheid tot opname van kinderen;** consciencieuze verzorging, toezicht huiswerk.

Brieven onder nummer 125, Bureau van dit Blad.

Assurantie- en Credietbank

„DIE HAGHE”

Gevestigd te 's-GRAVENHAGE, Stationsplein 7. Tel. 1111.

Directeur: H. QUISPEL, Directeur 's-Grav. Algemeene -- Mij. van Verzekering, gep. Indisch Officier. --

Verleent Voorschotten vanaf f 500 op billijke voorwaarden op korten

of langen termijn.

MEERTENS & VAN HENGEL, PIET HEINPLEIN 1,

(Halte lijnen 2, 3 en 5). Tel. No. 3218. 's-GRAVENHAGE.

Passage-Bureau. Bespreking voor Passages voor de verschillende Stoomvaartlijnen naar Indië, Amerika, enz.

Inlichtingen worden gratis verstrekt. Belasten zich met Assurantiën en Commissies.

Vertegenwoordigers van het Bureau voor Handel en Reisverkeer Nederlandsch-Indië.

Hoofdkantoor Batavia **KONINGSPLEIN!** Voor Hotels en Pensions, gelegenheid tot het sluiten van overeenkomsten voor het logeren van uit Ned.-Indië komenden. Idem Kostkinderen.

NIEUW!

ACTUEEL!

DE GROOTE ILLUSIE

DOOR NORMAN ANGELL

GEAUTORISEERDE UITGAVE VERTAALD ONDER TOEZICHT VAN DR. L. A. J. BURGERSDIJK JR.

Dit hoogst belangrijke werk vindt zijn oorsprong in een brochure, die het vorig jaar in Engeland het licht zag onder den titel:

„EUROPE'S OPTICAL ILLUSION”.

De belangstelling die deze brochure in Engeland wekte en de aard der besprekingen die zij in het leven riep, had tot resultaat, dat de schrijver het onderwerp nu veel ruimer en breder behandelde en daardoor een juist denkbeeld geeft hoe de kansen voor een oorlog tot een minimum gereduceerd worden.

Het is te verwachten, dat er eene meer dan groote belangstelling voor dit boek zal zijn, daar waar in de laatste jaren zooveel worden bezighouden door de gedachte

OORLOG OF VREDE.

Voor allen die in dit onderwerp belangstellen zal dit wel bestudeerd vraagstuk een goed inzicht geven van den tegenwoordigen toestand der groote mogendheden onderling.

Prijs ingenaaid f 1.90.

Uitgave van A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS-MIJ., Leiden.

zich in den vreemde een bestaan te veroveren, maar als verblijvend voor haar wordt in één adem erbij gevoegd dat die, zoo zij op middelbaren leeftijd er in geslaagd zijn eenig vermogen te verwerven, geregeld naar hun vaderland terugkeeren, om daar verder te werken, of van het verkregene te genieten. Daardoor blijven de oude families voor het eiland behouden en is er, zonder immigratie, een niet-aftnemende bevolking. Hier daarentegen moeten de jongeren insgelijks dikwijls weg voor studie, opvoeding of om den broode, maar keeren grootendeels niet terug: zij zijn voor de kolonie verloren.

En als nu de ouderen, zonder directe noodzaak, ook gaan hunkeren naar voor goed wegkomen, wat blijft er dan over van het Surinaamsche vaderland?

Als wij onze jongens en meisjes niet zoo grif wegzonden, zouden, naar mijn meening, hier ten slotte de inrichtingen wel moeten komen, om ze op te voeden, te ontwikkelen, studie te geven. En dan het brood om van te leven, vraagt ge? De noodzakelijkheid zou wel dwingen, nieuwe ontwikkelingsbronnen van het land op te sporen, nieuwe industrieën te stichten en zodoende het geheel vooruit te helpen. Evenzoo, als er niet een voortdurende uittocht van volwassenen was, waardoor de burgerij zoo wordt gediend, zouden hier van zelf ook meerdere en afwisselender gelegenheden voor ontspanning en veraangenaming ontstaan.

Bovengenoemd Neerlandia-nummer bevat nog een opstelletje van T. Deeleman, getiteld „Een en ander uit Banka”, dat voornamelijk handelt over de Chinezen in Ned.-Indië in het algemeen, en de onderwijkswestie te hunnen opzichte in het bijzonder.

De economie der Javaansche desa.

In de Januari-aflevering van het Tijdschrift voor Economische Geographie zet de heer T. J. Bezemer zijn beschouwingen voort over „De economie der Javaansche desa”. Aan de hand van de Verslagen der Commissie van het Welvaartsonderzoek en verschillende andere gedrukte bronnen, geeft de schr. een bevattelijk overzicht van het landbezit en de gedwongen diensten van den Inlander op Java. De heer B. zal in een later artikel die onderwerpen uit de Welvaartsverslagen behandelen, welke in verband staan met den grond als productiemiddel. Na de verschijning daarvan hopen wij een overzicht te kunnen geven van het geheel.

Weekblad voor Indië. No. 35.

W. Kerremans opent dit Nr. met eene bespiegeling over het „Karakter van Oostersche volken” en meer speciaal dat van den Javaan. Volgens hem is de tijd nog lang niet gekomen, om veel waarde te hechten aan eenige uitspraak in deze materie. Onder de O.-Indische Compagnie heetten de Javanen roofzuchtig en wraakgierig, onder het cultuurstel traag en lui, na Multatuli zachtmoedig en gedwee en tegenwoordig vindt men hen indolent en bespiegeland. Hoe zal het oordeel over vijftig en honderd jaar luiden? Een oordeel, dat in den loop der jaren telkens verandert, is nog niet rijp en men moet in de kwestie, waarover dit oordeel gaat, niet op zeker tijdstip verklaren: nu weten we het, nu staat 't vast. Dat kan eerst gebeuren, als door feiten een uitgesproken meening voortdurend wordt gesteund en de hypothese dus verhoogd wordt tot wet.

Het is een feit, dat wij nauwkeurig en uitvoerig kennis krijgen van alle misdaden door Javanen gepleegd; in zake hun criminaliteit worden we voortreffelijk op de hoogte gehouden, doch we blijven vrijwel onkundig van hun ethische daden, meent schr. Wij blijven buiten en veraf van alles, wat zijn psyche betreft en het is te vreezen, dat dit nog zeer lang zal voortduren. Want in den Javaan zien wij geen „Ebenbürtige” en ons en zijn gemoedstevens verschillen zooveel, dat we het verschil zelfs nog niet kunnen benaderen.

Nimmer mag men de daden der Inlanders beoordelen naar onze begrippen, maar door medelijden, dat is medeleven, trachten de drijfveeren tot die daden te leeren kennen. Langs een anderen weg dan dien der persoonlijke ondervinding is dit echter niet te bereiken.

Genoemd Nr. van het Weekbl. bevat overigens (in hoofdzaak): Eenige indrukken van de reis van het Nederlandsch eskader naar Australië (met foto's). — Japan, door F. Smit Kleine (slot). — Wijsbegeertelijke overdenkingen, door Otto Knaap. — Herinneringen van een „oudgast” (vervolg). — De Paupers. Roman uit de Indo-Europeesche samenleving, door Victor Ido (vervolg).

Tectona.

Afl. 4 van deel III van het Boschbouwkundig Tijdschrift Tectona brengt de volgende bijdragen:

Particuliere boschperceelen, door F. W. Snepvangers. — Onderhandsche afstand, door P. J. H. — Lichteischend of schaduwdragend en wat daarmede

samenhangt, door J. C. v. R. Claesen. — De Madioensche boschpolitie-instructie, door X., met naschrift door H. ten Oever. — Machinale boomverdeling, door H. J. Kerbert. — Het boschwezen op de Brusselsche tentoonstelling. — Caoutchoucprijzen, door v. H. — Caoutchoucoogst van het Amazonegebied. — Rubbercultuur in de Gefedereerde Maleische Staten, gedurende het jaar 1909. — Toekomstige houtvoorraad in de V. S. van Noord-Amerika.

Geneeskundig Tijdschrift voor Ned.-Indië.

Inhoud van afl. 6, jaargang 1910: Lepra-behandeling met nachine, door J. D. Käyser. — Over de veranderingen in de door malariaparasieten geïnfecteerde bloedlichaampjes, door S. L. Brug. — Casuistische mededeeling over intoxicatie door Mangifera Caesia Jack, door Dr. C. E. J. Heberlein. — Een en ander over diagnose en behandeling van blaasstenen naar aanleiding van twintig geopereerde gevallen, door J. A. v. Dijk. — Filariose, door Dr. A. J. Salm. — Bijdrage tot de kennis der thoracoplastiek wegens verouderd pleuraempyeem, door Dr. R. Lesk. — Eerste jaarverslag van het Koningin Wilhelmina-gasthuis voor ooglijders te Bandoeng, door Dr. C. H. A. Westhoff. — Eene merkwaardige verwonding, door A. E. Sitsen. — Verslag van 't Zendingshospitaal te Modjowarno over 1909, door A. J. Duymaer van Twist. — Malaria als oorzaak van krankzinnigheid, door Mas Malikin.

Vervolg opgave van bladen en tijdschriften welke nieuw ter lezing zijn gelegd in de Leeszaal, Laan v. Meerdervoort 195, Den Haag, die dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, geopend is van 10 uur vóór- tot 6 uur namiddags.

De Javabode t/m 28 December 1910;
Het Bat. Nieuwsblad t/m 28 idem;
De Sumatrapost t/m 29 idem;
De Sumatrabode, idem;
Tjahaja Sumatra, idem;
De Locomotief t/m 27 idem;
Het Soer. Handelsblad, idem;
Ned.-Ind. Effectenblad no. 49;
Weekblad voor Indië no. 36;
De Banier no. 51;
Handelsberichten v/h Dep. v. Landbouw no. 201;
Neerlandia afl. 1 Jan.;
Witte-Kruisblad no. 5.

MEDEDEELINGEN.

Van het Dag. Bestuur der Vereeniging:

De maandelijksche samenkomst van het Dagelijksch Bestuur der Vereeniging en de Redactie-Commissie van Het Koloniaal Weekblad zal plaats hebben op Donderdag den 2den Februari 1911, 's avonds ten 8½ ure, Heulstraat 17, 2e verdieping, den Haag.
Alle belangstellenden zijn welkom.

Van de Afdeling Amsterdam:

De heer J. E. Jasper, controleur bij het B. B. op Java, bekend door zijn werk in het belang van de Inlandsche Kunstnijverheid, zal alhier in het Gebouw van den Werkenden Stand, Kloveniersburgwal, Amsterdam, een drietal hoogst interessante voordrachten houden, alle toegelicht door lichtbeelden.

Die voordrachten zijn:

1e. op Woensdag 25 Januari 1911, te acht uur, over De Javaan in zijn leven en werken, toegelicht door 71 lichtbeelden;

2e. op Woensdag 8 Februari, te acht uur, over: De Inlandsche Kunstnijverheid in Ned.-Indië, toegelicht door 100 lichtbeelden;

3e. op Woensdag 1 Maart, te acht uur over: Het Javaansche vorstendom en zijn geschiedenis, toegelicht door 45 lichtbeelden.

De leden der Afdeling kunnen, op vertoon van hun diploma, bij de Firma J. H. de Bussy, Roekin 60, gratis bekomen een bewijs van toegang voor de drie voordrachten.

Spoedige aanmelding gewenscht.

Aan de leden der afdeling wordt medegedeeld, dat zij op hunne aanvraag aan den secretaris der afd., C. de Vries, Weesperzijde 22, ter lezing kunnen bekomen:

a. het prachtwerk van W. O. J. Nieuwenkamp: Bali en Lombok, zijnde een verzameling geïllustreerde reisherinneringen en studies omtrent land en volk, kunst en kunstnijverheid 3 dln.;

b. het boek van Mr. G. Vissering: Geweldige Natuurkrachten, versierd door vele platen en photographiën.

HOTEL VAN ZEBEN - CAFÉ-RESTAURANT,
Wagenstraat 44, TEL. 411. DEN HAAG.

LOGIES met ONTBIJT vanaf f1.50, PLAT DU JOUR van 12-2 uur à f0.50, DINERS vanaf f0.80 en hooger van 4½-7½ uur. Restaurant à la Carte gedurende den geheelen dag.

Aanbevelend, v. ZEBEN.

Magazijn van HEERENHOEDEN en PELTERIJEN.
EDUARD PELGER,

PRINSESTRAAT 35, - 's-GRAVENHAGE.
— TELEPHOON 3902. —

A. SCHARENBERG,
HOFLEVERANCIER.

NIEUWZILVER- EN NIKKELWERKEN
HUISHOUDELIJK LUXE

TELEPH. INTERC. 2443.
HOOGSTRAAT 15, - 's-GRAVENHAGE.

NEDERLANDSCHE VEGETARIËRSBOND.

Secretariaat, Brochurenhandel en Vegetarisch Bureau:
HEEMRAADSINGEL 217B :: ROTTERDAM,

waar alle inlichtingen over Vegetarisme, den Bond en zijn streven gaarne worden verstrekt en alle drukwerken te verkrijgen zijn.

LIJSTEN VAN BOEKEN GRATIS.

Leest het maandelijksch orgaan „VEGETARISCHE BODE”

onder redactie van FELIX ORTT; abonnementsprijs f2.— p. jaar.

Bekroond propagandageschrift, franco per post f0.06. — ORTT, Brieven over gezondheid, franco per post f0.12. — DR. ANNA KINGSFORD, Ware voeding, franco per post f0.80. — Vegetarisme een economische noodzakelijkheid, franco per post f0.94. —

KOOKBOEKEN franco per post f0.17 en f0.95.

Vraagt voedingsmiddelen gesteld onder toezicht van den Nederlandschen Vegetariërsbond. — Dit geeft afdoende waarborgen.

VERKOOPHUIS

GROOT HERTOGINNELAAN 103 DEN HAAG
Tramhalte lijn 3 :: VALERIUSSTRAAT.

Eenig adres voor hen die zich goed en voordelig van nieuwe of TWEDEHANDS-MEUBELEN willen voorzien.

DAGELIJKS (ook des Zondags) GEOPEND
van 10—4 uur.

AFFIRMATIE

(LIJNEN EENER LEVENSBESCHOUWING)

DOOR G. KAPTEIJN-MUIJSKEN.

PRUIS f 2.90. IN ELKEN BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR.

„Een boek van karakter en van idealisme; een grondtrek er van is de oprechtheid. Het is een bezielend en geestrijk pleidooi voor de erkenning onzer geestelijke waarden, voor den geestelijken levensinhoud, waarvan het heil verwacht.”

Dr. J. D. BIERENS DE HAAN, in het „Tijdschrift voor Wijsbegeerte” van Juni 1908.

„Een boek dat licht brengt... dat een wonder voor ons verrichtte, een aangrijpend boek. Van uit het hooge standpunt, dat de schrijfster van „AFFIRMATIE” ons aanwijst, zien we alle draden, die de menschen spinnen, om daarlangs het hoogste te bereiken, ten slotte uitloopen in één richting.”

MARGARETHA MEIJBOOM, in „De Vrouw” van 25 Juli 1908.

„Het woord lag mij op de lippen: „Affirmatie, Affirmatie, ja, erkenning, bevestiging des levens. Goddank, het woord heeft geklonken: „Affirmatie”. Ik hoor het als een felle triomfante tegenspraak! Ik hoor het als een trompetstoot, ver klinkend in de serene kalmte van een helderen dag.”

JOS. VAN VEEN, in „Recht door Zee” van September 1908.

„Een enkele maal gebeurt het, dat er plotseling een mooi woord, een tekenende uitdrukking wordt gevonden, die een menigte verschijnselen, welke een gemeenschappelijk kenmerk bezitten, samenvat. Zoo heeft Mevr. KAPTEIJN-MUIJSKEN in een merkwaardig boek, waarin ik in verband met eenige andere werken terugkom, het woord „AFFIRMATIE” gebruikt, daarmee een naam gevende aan het zichtbaar streven, om overal weer regels op te stellen voor ons leven en vaste vormen te vinden voor onze waardebepalingen... Er wordt gestreefd naar bevestiging en binding.”

R. CASIMIR, „De Ploeg”, Oktober 1909.

Uitgave van SCHELTEMA & HOLKEMA's Boekhandel te Amsterdam.

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING op Woensdag 1 Februari a.s., des avonds 8 1/4 uur, in een der zalen van het American-hotel.

Agenda:

1. Opening.
2. Lezing der Notulen.
3. Ingekomen stukken en mededeelingen.
4. Het verslag der afdeling over 1910.
5. Het verslag van den Penningm. over 1910.
6. Verkiezing van drie bestuursleden, wegens periodieke aftreding der Heeren: Mr. H. Smeenge; Th. P. Almerood en H. W. Praasterink; en verkiezing van een bestuurslid in vacature Pleijte (afr. in 1913).
7. Verkiezing van een Voorzitter.
8. Opmaking van een dubbeltal candidaten voor de voor de Afdeling openvallende plaats in het Hoofdbestuur (aftredende de heer Th. P. Almerood).
9. Verkiezing van 2 afgevaardigden naar de Algemeene Vergadering der Vereeniging en van 2 plaatsvervangers.
10. Rondvraag en sluiting.

Namens het Bestuur:
 Mr. H. SMEENGE, Voorzitter.
 G. DE VRIES, Secretaris.
Weesperzijde 22.

Van de Ned. Afd. der Ned.-Ind. Mij. v. Nijverh. en Landb.:

OPENBARE VERGADERING op Vrijdag 27 Januari a.s., 's avonds acht uur te 's-Gravenhage, in het Zuid-Hollandsch Koffiehuis, Groenemarkt, zaal 4. Spreker J. E. JASPER. Onderwerp: „De Ind. Weefkunst in Ned.-Indië”, toegelicht door lichtbeelden. Er zal gelegenheid gegeven worden voor debat of het vragen van inlichtingen. Toegang vrij.

Van het Informatie-Bureau:

Voor den burgerlijken veeartsenijdienst in Ned.-Indië worden gevraagd veeartsen, die aan de Rijks-veeartsenschool het diploma van veearts hebben verkregen.

Zij die in aanmerking wenschen te komen, moeten zich bij gezegeld adres aanmelden bij het Departement van Koloniën, onder overlegging van:

- a. hun diploma;
- b. een bewijs van voldoening aan de wet op de nationale militie, afgegeven door een Commissaris der Koningin;
- c. een bewijs van goed maatschappelijk gedrag, na dagteekening dezer afgegeven door den burgermeester van de laatste woonplaats;
- d. een geboorte-akte;
- e. eene opgave of de adspirant gehuwd of ongehuwd is, en c.q. van het aantal en den leeftijd zijner kinderen.

Door een vanwege het Departement van Koloniën in te stellen geneeskundig onderzoek zal moeten blijken dat de uit te zenden veearts fysiek geschikt is voor den Indischen dienst;

Aan de uitzending is verbonden:

- a. overtocht voor Gouvernementsrekening als passagier der eerste klasse, c. q. voor het wettig gezin;
- b. eene gratificatie voor uitrusting ten bedrage van f 1000.

Hetgeen te dezer zake door de Regeering wordt betaald, moet teruggeven worden, wanneer de uit te zenden veearts binnen vijf jaren na zijne aankomst op Java, om andere reden dan welbewezen ziels- of lichaamsgebreken, buiten eigen toedoen ontstaan, uit 's lands dienst wordt ontslagen, wanneer hij niet binnen den hem aan te wijzen termijn naar Indië vertrekt, dan wel de reis derwaarts moedwillig afbreekt. Eene schriftelijke verbintenis wordt daaromtrent gevorderd;

- c. eene voorloopige bezoldiging van f 150 per maand, ingaande met den dag van aankomst in Nederlandsch-Indië.

In Indië zal genoten worden een traktement van f 275 's maands, na elke drie jaren werkelijken dienst te verhoogten met f 75 's maands; totdat een maximum-traktement van f 725 's maands zal zijn bereikt.

Ten opzichte van de bepalingen omtrent verlof, pensioen, weduwpensioen, enz., staan de veeartsen gelijk met de overige burgerlijke landsdienaren in Nederlandsch-Indië.

Het activiteitstraktement gaat in Indië in met den eersten der maand volgende op die waarin de benoeming door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië zal hebben plaats gehad en de betrekking zal zijn aanvaard.

Het traktement is onderworpen aan eene korting van 2 pCt. ten behoeve van de burgerlijke pensioenen en van 5 pCt. voor de gewone bijdrage

aan het Weduwen- en Weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indië. Bovendien is bij eerste indiensttreding te voldoen, ten behoeve van laatstgenoemd fonds door gehuwden twee maanden en door ongehuwden één maand traktement. Bij bevordering door gehuwden tweemaal het bedrag der verhooging over één maand, door ongehuwden éénmaal. Bij huwelijk één maand traktement.

Deze contributiën zijn te voldoen in twaalf maandelijksche termijnen. Eene contributie in eens is in geval van huwelijk nog verschuldigd wegens verschil in leeftijd der echtgenooten, wanneer dat verschil meer dan negen jaren bedraagt.

De Minister van Koloniën maakt bekend, dat telegrafisten, die bevoegd zijn tot zelfstandige bediening van Sounder-, Morse- of Recorder-toestellen, ter beschikking van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië kunnen worden gesteld, om te worden benoemd tot klerk-telegrafist bij den post-, telegraaf- en telefoondienst daar te lande, op een aanvangstraktement van f 100 's maands, hetwelk naar verdienste tot f 150 's maands en daarna door vijf jaarlijksche verhoogingen van f 10 's maands tot f 200 's maands kan klimmen.

Het aanvangstraktement wordt intusschen reeds dadelijk verhoogd met f 5 's maands voor elk jaar in Nederland bij den dienst der posten en telegraphie of als telegraphist bij eene spoorwegmaatschappij of andere administratie doorgebracht en eveneens met f 5 's maands voor elk radicaal tot zelfstandige bediening van Sounder-, Morse- en Recordtoestel, met dien verstande, dat het in geen geval meer zal bedragen dan f 200 's maands.

Een inkomen van f 150 's maands brengt mede den titel van commies der derde klasse.

Zij die ter beschikking van den Gouverneur-Generaal worden gesteld, zijn benoembaar tot klerk bij den post-, telegraaf- en telefoondienst daar te lande;

Zij kunnen het later, als zij zich ook in den postdienst praktische ervaring hebben eigen gemaakt eventueel brengen tot chef van een kantoor (vrije woning en toelage van f 20 's maands), doch zullen zonder admiesie-examen in het algemeen niet toegelaten kunnen worden tot den cursus voor commies der tweede klasse.

Benoembaarheid tot commies der tweede kl. wordt verkregen door een examen, waarvan de eischen eveneens door den Gouverneur-Generaal worden vastgesteld.

De inspecteurs worden bij keuze benoemd.

De bezoldiging van de commiezen der tweede kl. bedraagt f 150 's maands, met zes driejaarlijksche verhoogingen van f 25 's maands, alzoo tot een maximum van f 300 's maands.

De commiezen der eerste klasse genieten eene maandelijksche bezoldiging van f 350.

De commiezen der tweede en derde klasse die met het beheer van een kantoor belast worden genieten bovendien f 20 's maands toelage, zoolang zij minder dan f 200 's maands als traktement genieten, welke toelage behouden blijft, na verhooging van het traktement, als de titularis met het beheer van hetzelfde kantoor belast blijft.

De commiezen der tweede en eerste kl. kunnen respectievelijk worden aangewezen als kantoorchef der vierde en derde klasse op het aan hun rang als commies verbonden traktement en onder genot van huisvesting voor rekening van den lande of indenniteit voor huishuur ten bedrage van f 50 per maand voor de kantoorchefs der vierde, en van f 60 's maands voor die der derde klasse.

De bij de spoorwegkantoren werkzaam gestelde commiezen genieten voor elken dag of onderdeel van een dag waarop zij in den trein hun dienst verrichten, een daggeld van f 6 en de klerken van f 3.

De op het hoofdbureau van den post-, telegraaf- en telefoondienst werkzaam gestelde kantoorchefs en commiezen, zoodra de bij de hoofdkantoren gedetacheerde kantoorchefs der eerste- en tweede kl. genieten boven hunne vaste bezoldiging een toelage van:

- f 75 's maands voor een kantoorchef der eerste kl.;
- f 60 's maands voor een idem der tweede kl.;
- f 50 's maands voor een commies der eerste kl.;
- f 50 's maands voor een commies der eerste kl.;
- f 30 's maands voor een idem der tweede kl.;

De bezoldiging van de kantoorchefs der tweede klasse bedraagt f 400 's maands; die van de kantoorchefs der eerste klasse f 475 's maands, en die van de hoofdkantoorchefs, naar mate van de standplaats f 550, f 625 en f 700 's maands. Bij gebreke van een gouvernementswoning genieten de kantoorchefs der tweede klasse eene huishuurindenniteit van f 75 's maands; de kantoorchefs der eerste klasse en hoofdkantoorchefs f 100 's maands.

Bij de inspectie bedraagt de bezoldiging: adjunct-inspecteurs f 250 tot f 350 's maands, het

EVERSEN & Co.
 Tasmanstraat 142-148.
 Telefoon 1854. DEN HAAG.
STALHOUDERIJ.
 :- Levering van maand-Équipages. :-

VACANT

A. A. BOLT
 CONFISEUR & PATISSIER
 HOFLEVERANCIER
 BANKASTRAAT 4f, 4c, 4d, 4e
 's-GRAVENHAGE
 ECHTE INDISCHE
 SPEKKOEK
 OOK VERKRIJGBAAR IN „BOEATAN”
 HEULSTRAAT 19

RIPPEN
 PIANOHANDEL
 PIET HEINSTRAT 42
 ELANDSTR. 17 TEL. 4683
 VERHUREN STEMMEN

Goosen & Swagerman.
 DEN HAAG, Boekhorststr. 149.
 DEN BOSCH, Vughtterstr. 17.

VLEUGELS, PIANO'S, INGEBOUWDE PIANO'S ORGELS.
 VERHUUR.
 PIANO'S van f 5.— p.m. of f 50.— p.j. af.
 VLEUGELS van f 8.— p.m. of f 80.— p.j. af.
 SPECIALE INRICHTING VOOR HET GEREEDMAKEN VOOR DE TROPEN.

Een flinke knevel binnen 4 weken door gebruik van ééne dosis v. onze beroemde Kruidenbalsem.
 Geheel nieuwe methode. Volkomen garantie. Geen succes, geld terug.
Ook uitstekend tegen kale vlekken en haaruitval.
 Zending franco (geheim verpakt), na ontvangst van postwissel à f 0.75 (ook postz.), remb. f 0.90.
 Bestelt ééne doos en de uitwerking zal u verbazen: Indien na gebruik het succes nog niet geheel bereikt is, dan leveren wij den Kruidenbalsem verder geheel gratis, totdat het succes volkomen verkregen is.
 CHEM. LABORATORIUM „HOL ANDIR”, v.d. Duijnstraat 10, Rotterdam.

maximum te bereiken door twee jaarlijkse verhoogingen van f 40 's maands; zij worden bij goede plichtsbetrachting en geschiktheid, na een jaar dienst op het maximum van f 350 's maands bevorderd tot inspecteur;

inspecteur f 400 tot f 1000 's maands, te bereiken door zes driejaarlijkse verhoogingen van 100 gulden 's maands.

De inspecteurs op f 400 t/m f 600, heeten inspecteur der derde, die op f 700 t/m f 800, inspecteur der tweede en die op f 900 t/m f 1000 inspecteur d. eerste klasse.

De benoeming tot eene betrekking, waaraan periodieke traktementsverhoogingen verbonden zijn, geschiedt in den regel op het minimum traktement. Heeft de benoemde in eene vorige betrekking eene bezoldiging genoten gelijkstaande met of hooger dan het minimum, dan wordt de tijd gedurende welke hij in de vorige betrekking die bezoldiging genoten heeft voor het toekennen der verhoogingen medegerekend.

Bij buitengewone geschiktheid alsook wegens het met goed gevolg afleggen van het examen voor commies der eerste klasse vóór dat de leeftijd van 25 jaar bereikt is, een en ander bij uitmuntende plichtsbetrachting, kunnen de aan eene betrekking verbonden traktementsverhoogingen worden toegekend vóór het verstrijken van den daarvoor gestelden termijn.

Op pensioen wordt aanspraak verkregen bij eervol ontslag na een voor Indisch burgerlijk pensioen geldigen diensttijd van twintig jaren, en het pensioen bedraagt dan $\frac{1}{4}$ van de hoogste gedurende 2 jaren genoten bezoldiging. Voor elk jaar langer dienst, tot een maximum van dertig jaren, wordt het pensioen voor twintig jaren dienst met 1,20 verhoogd, tot een maximum bij dertig jaren dienst van $\frac{3}{8}$ van het hoogst gedurende twee jaren genoten traktement, als dit niet hooger dan f 1000 's maands is. Onder den voor Indisch pensioen geldigen diensttijd telt Nederlandsche diensttijd, die geldig zou zijn voor Nederlandsch pensioen, voor de helft mede.

Ten behoeve van de pensioenen wordt 2 pCt. betaald over de bezoldiging, genoten gedurende den tijd die jaar voor jaar, en 1 pCt. over inkomsten genoten gedurende den tijd die voor de helft voor pensioen in aanmerking komt.

De gewone contributie aan het Weduwen- en Weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren, waaruit behalve onderstand aan weezen, een pensioen aan de weduwen van die ambtenaren wordt toegelegd, gelijkstaande met 16 pCt. van de hoogste gedurende twee jaren genoten bezoldiging, waarover gecontributeerd werd, bedraagt thans 5 pCt. Bovendien is bij eerste indiensttreding te voldoen, ten behoeve van laatstgenoemd fonds, door gehuwden twee maanden en door ongehuwden ééne maand traktement. Bij bevordering door gehuwden tweemaal het bedrag der verhooging over ééne maand, door ongehuwden éénmaal. Bij huwelijk ééne maand traktement.

Deze contributiën zijn te voldoen in twaalf maandelijksche termijnen.

Eene contributie in eens is in geval van huwelijk nog verschuldigd wegens verschil in leeftijd der echtgenooten, wanneer dat verschil meer dan negen jaren bedraagt.

Aan de uitzending is verbonden:

a. overtocht als gouvernementspassagier der 3e klasse, c. q. met wettig gezin;

b. eene gratificatie voor uitrusting ten bedrage van f 750; en

c. een voorloopig traktement van f 75 's maands

Het voorloopig traktement gaat in met den dag van inschepping naar Batavia en duurt voort totdat in Indië het activiteitstraktement ingaat.

Geene uitzending heeft plaats dan nadat bij onderzoek door de te 's-Gravenhage gevestigde geneeskundige commissie van het Departement van Koloniën gebleken is van fysieke geschiktheid voor den Indischen dienst.

Elk der uit te zenden personen moet zich schriftelijk verbinden om de gelden, welke aan hem en te zijnen behoeve uit de Indische begroting worden voldaan, wegens gratificatie voor uitrusting en wegens overtocht naar Batavia, onverwijld terug te betalen, wanneer hij niet binnen de hem aan te wijzen termijn naar Indië vertrekt, of de reis derwaarts moedwillig afbreekt, of wel binnen vijf jaren na aankomst op Java uit 's lands dienst ontslagen wordt om andere redenen dan welbewezen ziels- of lichaamsgebreken, ter beoordeeling van de Regeering.

Officiële Berichten.

Uit de Javasche Courant van 23 December 1910. No. 102.

Benoemingen, enz.

Civiel Departement.

Ontslagen: op verzoek eervol de klerk te Medan A. Claassen; de architect R. van Laar; de griffier

A. S. Ramakers van Praag en W. F. L. Boissevain; de veearts J. A. Lenshoek; de 2e commies F. K. Anthonijs en J. v. Zon; en de klerk te Serang W. A. Wilson.

Belast: met de waarneming der betrekking van directeur der dwangarbeiders-kwartieren op Noesa Kembangan de gewezen kapt. der inf. A. H. J. W. T. Schuak, van lid van den R. v. J. te Batavia Mr. J. B. A. Vreede.

Benoemd: tot adjunct-chef S.S. op Java E. P. Wellenstein; tot ass.-resident van Zuid-Bali W. F. J. Kroon; tot commies te Den Pasar Ch. F. Blondeel; bij de Alg. Rekenkamer: tot referendaris J. C. de Bie; tot hoofdcommies J. K. W. van Broekhuizen; tot 1e comm. J. A. van der Vlucht en J. H. Meyes; tot comm. F. H. Bloem en G. M. Senn van Basel; bij den gouv.pandhuisdienst: tot admin. 2e kl. A. Bürer; tot idem 3e kl. A. A. Kolmus en M. L. Ingram; tot afd.chief bij het Dep. van Landbouw Dr. Th. Valetou.

Ontslagen: op verzoek eervol de wedana v. Mandala Raden Prawirakoesoema; van Tradjoe Raden Rekso Atmadja; van Batoewangi Mas Sastrahimedja

Benoemd: tot wedana van Mandala Joedawinata; van Parigi Raden Soenahadja; van Tradjoe Raden Atmadibrata; van Batoewangi Raden Kartapranata; van Soetji Raden Martahadiningrat.

Ontslagen: op verzoek eervol als kapt. der Chinezen te Semarang King Goan Oeij.

Benoemd: tot luitenant der Chinezen te Meester-Cornelis Lauw Koei Yoe.

Overgeplaatst: naar Tjilegon de onderwijzer J. C. van Bartel; naar Ngawi de idem K. A. Venselaar; naar Maros de idem F. H. Broers.

Militair Departement.

Ontslagen: op verzoek eervol de majoor der inf. S. L. Blok.

Verleend: een jaar verlof aan den 2en machinist J. A. Lastdrager.

Benoemd: tot eerste stuurman bij de gouv.-marine P. Schuurman.

Uit de Javasche Courant van 27 December 1910. No. 103.

Civiel Departement.

Verleend: een jaar verlof aan den kantoorchef A. E. Dumas.

Ontslagen: op verzoek eervol de ambtenaar bij de in- en uitvoerrechten G. Ardesch.

Benoemd: tot adjunct-insp. voor de landelijke inkomsten J. M. P. Kooreman; tot inspecteur van het transportwezen enz. W. van Kraam; tot griffier v. d. landraad te Koetoardjo E. P. A. Rancuret; te Patjitaw C. F. Stofberg; tot opzichter B. O. W., G. A. A. A. Adriaan; tot commies eerste klasse G. E. Gaspar.

Gesteld: ter beschikking van den Directeur van B. B., J. van Pelt.

Geplaatst: in de residentie Bantam de controleur K. W. L. E. Harbord; in Kediri de idem J. C. Bedding.

Toegevoegd: aan den resident van Tapanoeli de opzichter L. Th. Hillebrandt; van den Zuider- en Ooster-afd. van Borneo, de idem C. P. de Graaff.

Militair Departement.

Verleend: een jaar verlof aan den 1en luit. der inf. H. F. L. Krämer.

Benoemd: tot onderluitenant der inf., de adj. onderoff. J. L. Holtz.

Geplaatst: te Batavia de off. van gezondh. P. v. Vliet; bij het 29e bat. de 2e luit. S. Ketting Olivier; bij het 1e depot-bat. de onderluit. J. Kroeze; bij het 1e bat. de 2e luit. H. A. Luppens; bij het 3e te Malang de onderluit. J. W. H. Buskens; te Batavia de off. van gezondh. dr. O. Siandhai en A. C. Bobbert.

Overgeplaatst: naar Endeh de off. van gezondh. H. R. G. de la Parra; naar Amboina G. J. Bon; naar Soerabaja O. Burgemeestre; naar Batoe-Djardjar dr. C. E. J. Heberlein; naar Tjimahi A. J. J. C. Niks; naar Fort de Kock W. M. van der Veur; naar Padang B. van Tricht; naar Makasser Th. M. H. Platte; naar Piroe A. L. Kruseman en naar Batavia G. F. Merz.

Lijst van aangekomen en vertrokken Passagiers uit en naar de Indiën.

Passagierslijst van het stoomschip „Prins Maurits”. Gezagvoerder H. J. van der Goot; van W.-Indië naar Amsterdam.

*J. B. Ruijsenaar; *F. M. van Kesteren W. J. F. Sualaf.

* Te Havre ontscheept.

Passagierslijst van het stoomschip „Prins Willem I”. Gezagvoerder A. R. Nijboer; van Amsterdam naar West-Indië op den 20en Januari.

J. van Stockum; Mevr. M. C. van Drent—Den Hollander; H. Blei.

Indisch Restaurant

□ Vereeniging OOST EN WEST. □

LAAN VAN MEERDERVOORT 195

□ TELEPHOON No. 2655. □

INDISCHE KOKKIE

□ PLAT DU JOUR f1.— □

DINERS van f1.50

UITZENDING van DINERS

- en allerlei SCHOTELS. -

GOEDKOOPST ADRES TOT HET

COMPLEET INSTALLEEREN VAN WONINGEN.

P. B. VAN MOORSEL & Co.

KERKPLEIN 11-12 - TORENSTRAAT 5 - DEN HAAG.

WISBRUN & LIFFMANN.

VEENESTRAAT 35-37. Tel. 2503. DEN HAAG.

Dames Modeartikelen.

Zijden stoffen, Fluweelen, Kantstoffen.
Alle soorten Garneeringen, enz.

Balartikelen.

H. W. v. d. H. en I. M.

VERSCHEIJNT IN 4 VERSCHILLENDE ÉDITIONS.

Is U reeds geabonneerd? Zoo niet, lees dan dit oordeel!

Ieder verstandig man beschouwt het luttel bedrag voor een abonnement, als het aangenaamste en meest vruchtdragend leergeld, wegens de vele zakenkennis, die hij wekelijks uit het weekblad opdoet en het nuttig nieuws, dat hem 13 X voor 55 cts. wordt geboden.

Geef uw beroep en duidelijk adres op en U ontvangt fo. en gratis een proefnr. van het vakblad in uw bedrijf.

Administratie van het Weekblad.

AMSTEL 18, AMSTERDAM.

Gemeubileerd Huis

in DUINOORD (DEN HAAG) te huur. Zeer geschikt voor Indische familie met verlof.

Huurprijs f 720 per jaar.

Te bevragen: N. LOEB, Noordeinde 109,
DEN HAAG.

Een nieuw boek van de bekende schrijfster

NANNIE VAN WEHL

Deze maand verschijnt:

De kleinkinderen van Mevrouw Beukema

Een boek voor jonge dames van 16—18 jaar.

:- Met tekeningen van C. J. ROVERS :-

Prijs f 2.50. In prachtband f 2.90

Belangrijke Kunstveiling

31 JANUARI 1911.

Door den Kunsthandelaar **J. J. BIESING**, Molenstraat No. 65a-67 te 's-Gravenhage, zal op **Dinsdag 31 Januari a.s.**, des voormiddags 10 1/2 uur precies, in de Nieuwe Veilingzaal in het perceel **LANGE VOORHOUT 9**, (naast het Gebouw van het Departement van Marine), ten overstaan van den Notaris **H. HENDRIKSE**, in **VEILING** worden gebracht de Collectiën

Schilderijen en Aquarellen,

van Zijne Excellentie **H. MISSAK-EFFENDI**, *Oud-Gezant van Turkije* te 's-Gravenhage, e.a., en de Nalatenschap van wijlen den WelEdel Geboren Heer **G. L. DE WETSTEIN PFISTER** te 's-Gravenhage.

Onder de vele belangrijke Schilderijen van de eerste meesters bevinden zich werken van: **J. Akkeringa** (5), **Fl. Arntzenius** (5), **A. H. Bakker Korff**, **M. Bauer**, **C. Bisschop** (4), **B. J. Blommers**, **Th. de Bock** (10), **G. H. Breitner** (5), **A. Briët**, **A. Broedelet**, **Fred. J. Du Chattel**, **Ch. Dankmeyer** (2), **P. J. C. Gabriël**, **H. J. Haverman**, **J. Hoynck van Papendrecht**, **A. Hijner**, **Jozef Israëls** (3), **S. J. H. Kever**, **J. C. K. Klinkenberg** (2), **Jacob Maris** (3), **Matthijs Maris**, **Willem Maris** (4), **Anton Mauve** (4), **H. W. Mesdag**, **F. P. ter Meulen**, **G. Munthe**, **Alb. Neuhuys** (2), **Tony Offermans**, **Geo. Paggenbeek** (4), **P. Rink**, **Ch. Rochussen**, **Henr. Ronner**, **Marg. Roosenboom**, **J. J. v. d. Sande Bakhuyzen**, **Thérèse Schwartz**, **C. Troyon**, **W. Verschuur**, **J. Voerman**, **J. H. Weissenbruch** (6), **J. H. Wijsmuller** (2), **J. Zon** (2), **Willem de Zwart** (7), en eenige Schilderijen van oude meesters, w.o. **A van Beyeren**, **Pieter Claesz**, **A. Pijnacker**, **Jan Steen**, enz., benevens **TWEE STAANDE ANTIEKE KLOKKEN** met en zonder speelwerk.

De Collectiën zijn te bezichtigen van **WOENSDAG 25 tot MAANDAG 30 JANUARI a.s.**, van 10-5 uur; in de Nieuwe Veilingzaal in het perceel **LANGE VOORHOUT 9**, (naast het Gebouw van het Departement van Marine).

1885

1910

Gedenk-Boek

TER GELEGENHEID VAN HET

25-JARIG JUBILEUM VAN DE NIEUWE GIDS

IS 1 OCTOBER 1910 VERSCHENEN EN BEVAT:

Een **Overzicht** van de geschiedenis van het tijdschrift, dus van de letterkundige beweging van '80.

Ruim **100 bijdragen** van Nederlandsche auteurs.

Ruim **84 portretten** met handteekening.

EEN WERK VAN ZELDZAME WAARDE!

Voor abonné's zonder prijsverh. als October-aflevering.

In den handel, ingenaaid voor *f* 2.90, geb. voor *f* 3.50.

UITGAVE VAN DE ELECTRISCHE DRUKKERIJ

„LUCTOR ET EMERGO”

AMALIA VAN SOLMSSTRAAT, 's-GRAVENHAGE

Haagsche Philatelisten-Vereeniging

OPGERICHT 17 APRIL 1897

Erkend bij Kon. Besl. van 20 April 1903, No. 58, Staatscourant No. 110

De Vereeniging stelt zich ten doel:

- 1o. De bevordering der postzegelkunde in het algemeen;
- 2o. Het verzamelen van postzegels en poststukken tusschen hare leden te bevorderen en te vergemakkelijken.

In het bijzonder tracht zij dit te doen door:

- a) het doen circuleeren van koopboekjes, samengesteld door hare leden;
- b) het uitgeven van een tijdschrift;
- c) het vormen van een bibliotheek;
- d) het doen circuleeren van tijdschriften;
- e) het houden van verlotingen;
- f) het houden van bijeenkomsten.

Alle verdere inlichtingen worden verstrekt door den Secretaris

W. DOZY - Bezuidenhout 361-6.

VACANT

Variété „FLORA”

- Wagenstraat 79-81, Den Haag. -
- - TELEFOON 5719. - -

Geheel nieuw Prachtprogramma.

— ENORM SUCCES. —
ZONDAGS en WOENSDAGS
= MATINÉE. =

van 2-4 uur.
Plaatsbespreking van 10-6 uur.

R. PEUKERT

□ FIRMA F. HINTZE □
KUNST- EN IVOORDRAAIER
SPUISTRAAT 60 DEN HAAG
SPECIALITEIT IN ZELF VERVAARDIGDE NATUUR BARNSTEENEN SIGAREN- EN SIGARETTENPIJPEN □
RUIME KEUZE MEERSCHUIMEN EN HOUTEN PIJPEN □ □
WANDELSTOKKEN.
REPEREEREN VAN PIJPEN, WANDELSTOKKEN, WAAIERS. □ □

Weekblad voor Indië.

onder Hoofdredactie van M. VAN GEUNS,
te SOERABAJA.

Prijs per 3 maanden f 2.50

Men kan zich abonneeren bij den agent voor Nederland: Uitgevers Maatschappij „Het Gemeenschappelijk belang” NIEUWE MOLSTRAAT 20, DEN HAAG.

VACANT

INSCHRIJVINGSBILJET.

Ondergeteekende wenscht in te schrijven

voor het hulp- of ondersteuningsfonds der Vereeniging „Oost en West”:

NAAM:

WOONPLAATS:

Inzenden aan het Hoofdbureau van „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag.

INSCHRIJVINGSBILJET.

De Ondergeteekende wenscht Lid te worden van de Vereen. „OOST EN WEST” en zijne contributie te bepalen op

Handtekening:

Woonplaats:

** Bij de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar

a. Een Boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn, door J. H. en H. B.

Prijs: 1 exemplaar f 0.10, 50 ex. f 2.80;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 2.20 per 50 ex., plus 25 cent frankeerkosten.

b. Onze Oost II:

lets over den Inlander en zijn Zieleleven,

door T. J. BEZEMER.

Prijs: 1 exemplaar 5 cent, 50 ex. f 2.—;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 1.55 per 50 ex., plus 25 cent voor frankeerkosten.

c. Onze West:

I. De Kolonie Suriname, door REMAN IRUS;

II. De Kolonie Curaçao, door M. VICTOR ZWIJSEN, Oud-Rector van het Colegio „Santo Tomás” te Curaçao,

Prijs per exemplaar f 0.25.

d. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen; Werkring en Vooruitzichten.

No. I. De Bestuursambtenaren in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.25 per exemplaar.

VACANT

Vereeniging OOST en WEST Afdeling 's-GRAVENHAGE.

Aan het Bureau LAAN VAN MEERDERVOORT 195, zijn van 10—12 en van 2—4 uur inlichtingen te bekomen omtrent de volgende personen die werk zoeken. Men kan die inlichtingen ook per brief vragen aan den Secretaris der Commissie voor hulp aan werkzoekenden, den heer G. C. A. DE WITT, Reinkenstraat No. 16.

Geg. Wachtm. O.-I. L., 34 a oud, voor geld-incasseer-werk, magazijn-knecht, portier, enz.

Twee Dames voor het maken van uitzetten.

Eene jonge dame voor vioollessen aan eerstbeginnenden.

Eene dame voor het geven van lessen in de Fransche taal en conversatielessen.

Eene dame voor het geven van lessen in de Engelsche taal.

Zes dames en één heer voor pianolessen.

Eene dame voor het geven van lessen in de Fransche, Duitse en Engelsche taal; hoofdaete middelbaar Engelsch en Lager Fransch en Duitsch.

Eene Dame voor schrijf-, copiëer- of vertaalwerk uit het Fransch Duitsch of Maleisch

Een heer, oud-onderwijzer Kweek-school voor Inl. onderwijzers, voor het geven van lessen in de Maleische taal.

Eene dame op leeftijd, nog flink voor waarnemen huishouden of gezelschap bij oud heer of dame.

Eene jonge dame voor Gouvernante naar Indië; heeft L. en H. acte en acte Fransch.

Eene baboe beschikbaar voor de de terugreis naar Indië.

Indische dienstboden kunnen zich aangeven in LAAN v. MEERDERVOORT 195 voor eene verandering van dienst, of een dienst bij een naar Indië terugkeerende familie; hetzij schriftelijk of mondeling; voor eene voorloopige opname tot het tijdstip van weder in dienst treden bestaat geen gelegenheid.

Leden van O. en W., geen direct belanghebbenden, worden verzocht noodig hunne hulp hierin te willen verleenen.

Eene Dame, weduwe (Duitsche), voor waarnemen van een huishouden, ook genegen bij weduwnaar met kinderen.

Een Heer en eene Dame voor het geven van lessen aan spraakgebekken.

Een jonge dame voor het geven van lessen in teekenen en schilderen.

Twee heeren voor het geven van lessen in Maleisch en Javaansch, waarvan één ook in Indisch Staatsrecht.

Eene dame om voor gezelschap mee op reis te gaan, spreekt de moderne talen; heeft veel gereisd.

Twee jonge Dames voor steun in de huishouding.

Twee geg. O.-I. militairen voor passer of magazijnknecht.

Twee jonge meisjes die als kinderjuffrouw naar Java willen.

Eene dame voor hygiënische ademgymnastiek.

Eene Dame en een Heer voor zanglessen.

Twee bekwaame (nennaaiers, waarvan een uit naaien gaat van 9—5 uur.

Eene Dame voor administratieve werkzaamheden.

Een geg. korp.-schrijver voor administratieve betrekking.